

D MATURANTI VEH GIMNAZIJ

*Spomini ob petdeseti obletnici mature 4.D razreda
Jure Zupan, Ljubljana, 2011*

D MATURANTI VEH GIMNAZIJ

*Spomini ob petdeseti obletnici mature 4.D razreda
Jure Zupan, Ljubljana, 2011*

V spomin našim sošolcem:

*Dr. Alenki Seunig-Kenda
(1942 - 1993)*

*Rudiju Wagnerju
(1941 - 2008)*

*Petru Maierju
(1942 – 2010)*

*ter seveda vsem profesoricam in profesorjem,
ki so nas v letih 1957/58 – 1960/61 vzgajali in učili:*

razredničarki Mileni Štular (1911-2009),

*Rihardu Aplencu,
Zorku Autrati,
Ljubomiru Cvitanoviću,
Vitomirju Furlanu,
Alenki Goljevšček,
Sonji Hočevar,
Ladislavu Lampiču,
Jelki Lozej,
Aleksandru Maszu,
Veri Pirc,
Štefanu Plutu,
Francu Šušteršiču,
Francu Telbanu,
Dori Vodnik in
Nikolaji Žitnik.*

KAZALO

Uvod	
Dve gimnaziji - dve domačiji naše generacije	3
5.a razred (1957/58) - prvič in zadnjič v višji gimnaziji	4
2.a razred (1958/59) - zadnjič na Poljanah	9
Začetek šolske reforme, selitev gimnazije in počitnice	12
3.d razred (1959/60) že na 'Šubički'	14
4.d razred (1960/61) in priprave za maturo	17
Izlet na Vršič, 25. in 26. maj 1961	19
Matura, junij 1961	21
Maturantski izlet, Dubrovnik, 25. junij - 1. julij 1961	25
20. obletnica mature (1981)	27
25. obletnica mature (1986)	31
30. obletnica mature (1991)	34
40. obletnica mature (2001)	36
50. obletnica mature - 1. junij 2011	41

KOLOFON

Jure Zupan
Maturanti dveh gimnazij
Spomini ob petdeseti obletnici mature 4.D razreda

prelom Jure Zupan
naslovnica in tehnični pregled Eva Zupan
samozaložba v Ljubljani, maj 2011

Drage sošolke in sošolci,

pred vami je kratek pregled o nas, o našem razredu, ki se je kot zadnja generacija učencev v Jugoslaviji še vpisala v višjo gimnazijo. Za dijake, ki so se vpisali leto za nami, 'višje' gimnazije ni bilo več. Naša generacija je bila večinoma rojena leta 1942. Tisti, ki smo šli v šolo stari šest let, pa leta 1943. Za vpis v višjo gimnazijo smo morali opravljati malo maturo, ki je obsegala pisne in ustne izpite iz treh predmetov: matematike, slovenščine in tujega jezika. Za nas Poljance je bil tuji jezik nemščina. Po opravljeni mali maturi smo se vpisali v peti razred višje gimnazije. To je bilo v šolskem letu 1957/58. Naslednje leto 1958/1959 nas je doletela sprememba. Stara štiriletna osnovna šola je bila odpravljena in uvedeno je bilo obvezno osemletno šolanje, ki se je, glede na sposobnosti in želje posameznika, lahko nadaljevalo na štiriletni gimnaziji, ali pa na različnih dve do štiriletnih poklicnih ali strokovnih šolah.

Letos praznuje generacija dijakov, rojenih 1942/43, petdeseto obletnico mature. Mislim, da je prav, da se spomnimo preteklih dogodkov in da se nam ob njih razveseli srce, da oživimo spomine na mladost, da zopet pogledamo stare fotografije prijateljev, sošolcev in profesorjev ter z naklonjenostjo oddaljenosti na kratko oživimo čase, v katerih smo se šolali.

Do konca srednjega šolanja, t.j., do četrte gimnazije, nas je prišlo 37 - 21 deklet in 16 fantov. Maturo leta 1962, ki je bila tedaj v drugem letu svojega razvoja, smo opravili vsi. V primerjavi s starimi maturami je bila naša precej lažja, čeprav smo staršem zatrjevali prav nasprotno. Naš razred je bil v primerjavi z drugimi razredi na šoli kar številčen. Kljub velikosti se je kmalu, nekako v drugem polletju prvega letnika, tesno povezal in ustvaril prijazno skupinsko vzdušje. To smo negovali ves čas. Lep dokaz, da tega občutka nismo izgubili, je med drugim tudi dejstvo, da smo vseh petdeset let imeli vsako leto obletnico mature, ki se je je udeleževalo med 12 in 27 sošolcev. Seveda nismo ves čas šolanja dihal in mislili kot eden ali ves čas tičali skupaj. Bile so skupine in skupinice. Te so nastajale, se krčile in rasle, se med seboj bolj ali manj dobro razumele, se včasih med seboj in znotraj sebe tudi sporekle. Ko pa je bilo potrebno, smo trdno držali skupaj. Prav zato, ker se nam medsebojne razlike, najsi je šlo za ocene, značaje in posebnosti, premoženjska stanja, pomembnost staršev ali kakršnekoli druge, danes tako cenjene 'dejavnike', niso nikoli zdele ovira, se je naše prijateljstvo ohranilo vseh petdeset let. Organizirali smo prav vseh petdeset obletnic – niti ena ni bila zamujena!

Na vsaki obletnici je bilo živahno. Pozabljeni so bili cveki, strah pred spraševanjem in mladostne zamere profesorjem. Tudi 'najhujši' trenutki ob konferencah in šolskih nalogah so postali le še spomini, ki jih je bilo vredno obnavljati in ki se jim je dalo celo smejati. In to vsako leto bolj, dokler nekateri dogodki niso postali predmet že skoraj obredne nostalgije. Tudi same obletnice mature so z leti postajale dogodki, ki smo se jih vsi veselili in jih tudi nestrpno pričakovali. Na srečanjih se je sicer še vedno govorilo o preteklih šolskih dneh kot o najlepših trenutkih, toda vedno bolj smo se veselili videti drug drugega, čeprav le za en večer. Takrat smo se lahko skupaj veselili uspehov vseh nas, novih sprememb in novih izkušenj, novih služb, novih družin in otrok - kasneje tudi vnukov. Včasih je bilo tudi težko, bile so ločitve, tujina, spremembe služb, smrti najbližjih, smrti profesorjev in tudi sošolcev. Življenje nas je vedno bolj povezovalo. Z leti se je utrjevalo prepričanje, da so nam profesorji želeli le dobro in da so nas vzgajali za prihodnost. Sedaj vemo, da so to delo opravili dobro. Na obletnicah nas ob vsakem druženju povezuje občutek, da vsakemu od nas pripada delček našega skupnega življenja v tistem obdobju, ko je bilo vse lepo in je bilo vse mogoče. Zato naj bo ta knjižica spomin in zahvala vsakemu posebej in vsem skupaj za lepe trenutke, ki smo jih skupaj doživeli.

Največ podatkov o profesorjih in podrobnosti o takratnem življenju šole ter vseh na njej sem dobil v Arhivu mesta Ljubljane. Kar nekaj sošolk in sošolcev mi je poslalo fotografije (največ Stane Kregar) in prispevke (Zora Pavšek in Miha Kušar), da sem jih lahko uporabil v tej knjižici. Nekaj slik sem dobil tudi od družin profesorjev. Vsem se za njihovo pomoč najplešje zahvaljujem. Toda, ker ima moj spomin veliko lukenj, morda ni vse, kar sem napisal, povsem točno. Lahko so zamenjane letnice ali ime, ampak eno leto 'gor ali dol' ali, če se je nekaj zgodilo Petru in ne Jožetu ali pa Alenki namesto Mariji, ni huda 'tragedija'! Važno je, da se je opisano zgodilo in to nekomu izmed nas.

Vsem sošolkam in sošolcem želim, da bi se nam zgodilo še veliko obletnic

Jure Zupan, Dragomer 2011

DVE GIMNAZIJI – DVE DOMAČIJI NAŠE GENERACIJE

Na Strossmayerjevi ulici št. 1 stoji poslopje gimnazije Poljane. Slovesno odprtje stavbe je bilo 19. marca leta 1907. Oktobra istega leta so pričeli s poukom. Takrat se je šola imenovala *K.u.K - II. Staats Gymnasium in Laibach (II. c. kr. državna gimnazija v Ljubljani)*. Po prvi svetovni vojni se je 1919. preimenovala v *Državno realno gimnazijo*, leta 1938 je postala *I. moška državna gimnazija*, novembra 1943 pa *I. ženska državna gimnazija*, kar je ostala do šolskega leta 1948/49, ko se preimenuje v *V. državno gimnazijo Poljane – Ljubljana*. Od otvoritve poslopja leta 1907, je bila v stavbi tudi večja študijska (licejska) knjižnica, ki se je po dokončanju NUK, leta 1939 odselila. Ostala je samo večja šolska knjižnica, ki so jo ob selitvi leta 1959 izpraznili in večino knjig, zlasti starejših, odpeljali v Vevče in jih zmleli kot star papir.

3

Ves čas našega šolanja so bile v poslopju na Strossmayerjevi ulici še *Akademija upodablajočih umetnosti*, *Zavod za farmacevtske raziskave* in nekaj časa tudi *Oficirska gimnazija*. Ob šolski reformi leta 1958 so Poljansko gimnazijo ukinili. Razredi bivših višjih gimnazij so še eno leti ostali v tem poslopju, po končanem šolskem letu 1958/59 smo se junija 1959 vsi dijaki skupaj s profesorji preselili na Šubičevo ulico. Iz Plečnikovega poslopja so takratno 7. 'uršulinsko' gimnazijo preselili na realko, na Šubičevo ulico pa se je poleg višjih razredov s Poljan preselilo tudi nekaj paralelk klasične gimnazije. Ta je postala osnovna šola *Prežihov Voranc*. Kasneje so se nekateri oddelki gimnazije na Šubičevi zaradi prostorske stiske preselili nazaj na Poljane in leta 1964 je gimnazija Poljane ponovno zaživela. Med letoma 1977 in 1990 se je gimnazija na Poljanah imenovala *Gimnazija 'Vide Janežič'* in se na vrhuncu usmerjenega izobraževanja (leta 1982/83) združila z gimnazijo *'Ivan Cankar'* (na Šubičevi) v *Srednjo šolo za družboslovje in splošno kulturo*. Po letu 1990 je dobila nazaj staro ime *Gimnazija Poljane*.

Ob reformi leta 1958 so nižje gimnazije postale deli osemletk, višje gimnazije pa štiriletne gimnazije. Klasične gimnazije z osemletnim poukom latinščine in štirimi leti grščine so bile odpravljene. Mala matura je postala nepotrebna, velika je bila močno spremenjena. Namesto pisnih in ustnih izpitov iz slovenščine, matematike in tujega jezika, je bilo potrebno napisati le maturitetno nalogo z izbrano temo, nalogo pred maturitetno komisijo zagovarjati in napisati esej, glede na enega od treh predlaganih naslovov. Maturantje niso bili več osmošolci, ampak le še četrtošolci.

Ker se je število dijakov gimnazij prepolovilo, število osnovnošolcev v osnovnih šolah pa podvojilo, je bilo potrebno obstoječe šole preurediti in preoblikovati vsebinsko, prostorsko in lokacijsko. S sklepom Sekretariata za šolstvo RS se je *V. državna gimnazija Poljane* v Ljubljani na Strossmayerjevi ulici 1 razdelila na *II. državno gimnazijo* in *3. osnovno šolo*. Nova *II. državna gimnazija* je še eno šolsko leto (1958/1959) ostala na Poljanah, nato pa se je poleti 1959, po končanem šolskem letu 58/59, v celoti preselila na Šubičevo ulico. Na Šubičevo so, poleg nas 'Poljancev', prišli tudi nekateri razredi bivše klasične gimnazije, ki je bila ukinjena.

Skupaj z učenci so se na nove šole preselili tudi profesorji in nadaljevali šolanje oziroma poučevanje. Kot sem že omenil, se je *II. gimnazija* na Šubičevi po nekaj letih zopet vrnila na prvotno lokacijo na Poljane.

Naš razred, ki se je v šolskem letu 1958/59 iz 5.a preimenoval v 2.a, se je na Šubičevi gimnaziji preimenoval v 3.d. Po enem letu v višji in po treh letih nove gimnazije smo kot 4.d v poslopju na Šubičevi gimnaziji v juniju leta 1961 tudi maturirali. Ker je velika večina dijakov našega razreda prebela na Poljanah šest let (štiri leta v nižji in dve leti v višji gimnaziji) in le dve leti na 'Šubički', kot smo novi gimnaziji takrat rekli, smo se ves čas počutili kot 'Poljanci'. Tako se počutimo tudi vseh petdeset let od mature naprej.

Takoj po vojni, ko je bilo poslopje na Šubičevi 1 še tik pred dograditvijo, se je tja že preselila *II. državna dekliška gimnazija*. Poslopje Mladika, v katerem je bila ta gimnazija pred vojno, so namreč zasedli Italijani, po vojni pa JNA, zato vrnitev v bivše prostore ni bila mogoča. Šola, ki je sedaj na Šubičevi, je bila kot Mestna višja dekliška šola ustanovljena po ljubljanskem potresu 1985. Leta 1907 se je združila z Mestnim dekliškim licejem in dobila svoje prostore v Mladiki, kjer so bili tedaj še osnovna in gospodinjstva šola, trgovski tečaj in internat. Licej je leta 1924 v celoti prevzela Mestna ženska realna gimnazija, ki je imela značaj nižje gimnazije. V poslopju poleg Šubičeve 1 v smeri proti Uršulinski cerkvi je delovala privatna 'uršulinska' gimnazija, ki je bila šola 's pravico javnosti'. Na njej je tri leta (takoj po diplomi na filozofski fakulteti) poučevala naša razredničarka prof. Milena Štular.

Med leti 1936-40 se je šola preoblikovala v *II. državno žensko realno gimnazijo* in dobila status popolne gimnazije. V šolskem letu 1947/1948 se je šola preimenovala v *VI. gimnazijo*. Po šolski reformi, ki sem jo že omenil, sta se leta 1958 Klasična gimnazija s Prežihove in VI. gimnazija združili in preimenovala v *IV. gimnazijo*, ki je 1958/59 delovala še v bivši klasični gimnaziji. IV. gimnazija se je po združitvi s V. gimnazijo na Poljanah preimenovala v *II. splošno in klasično gimnazijo* in se ustalila na Šubičevi 1. Nova 'klasična' gimnazija s starimi klasičnimi gimnazijami ni imel dosti skupnega (vsa podobnost so bila štiri namesto osmih let latinščine). Leta 1963 (dve leti po naši maturi) so gimnazijo na Šubičevi znova združili, vendar je ostala II. gimnazija, v kateri je bila večina profesorjev z bivše Poljanske gimnazije, na Šubičevi. Leta 1976, ob stoletnici rojstva Ivana Cankarja, se je II. gimnazija preimenovala v *Gimnazijo Ivana Cankarja*, z uvedbo usmerjenega izobraževanja leta 1981 pa v *Srednjo šolo Ivan Cankar za splošno kulturo in elektroenergetiko*. Naslednje leto so se oddelki za splošno kulturo preselili na Strossmayerjevo 1 in priključili Poljanam. Na Poljanah je v letu 1984/1985 šolanje zaključila zadnja generacija dijakov s Šubičeve. Tako se je krog selitev iz Poljan na Šubičevo in nazaj zaključil. V tem času se je na Šubičevo preselila *Srednja zdravstvena šola*, ki se je v šolskem letu 1990/1991 preimenovala v *Srednjo zdravstveno šolo in gimnazijo Ljubljana*. Leta 1997 se je Srednja zdravstvena šola preselila v novo zgradbo na Poljanski cesti 61, s šolskim letom 1997/1998 pa je gimnazijski del šole, ki je ostal na Šubičevi, dobil naziv *Gimnazija Jožeta Plečnika Ljubljana*. To je bilo takrat, ko je naš razred praznoval že 37. letnico mature!

5. A RAZRED (1957/58) – PRVIČ IN ZADNJIČ V VIŠJI GIMNAZIJI

Po zaključku nižje gimnazije smo dijaki, ki smo želeli v višjo gimnazijo, morali opraviti malo maturo. Odličnjaki so bili male mature oproščeni. V 5.a razred se nas je vpisalo 40 dijakov (24 deklet in 16 fantov). Večinoma smo prišli iz dveh paralelek - iz 4.a in 4.d razreda nižje gimnazije Poljane. Zanimivo je, da iz obeh ostalih paralelek iste gimnazije (iz 4.b in 4.c) nismo dobili niti enega sošolca. Prehod iz nižje v višjo gimnazijo za večino dijakov ni bil težak, saj smo bili na prostore, profesorje in šolski red navajeni že iz prejšnjih let. Za splošno počutje v razredu se je zelo dobro izkazal tudi prihod nekaj sošolk in sošolcev iz drugih krajev Slovenije.

Mirjam Mikolič (Miki) in Franc Fajdiga (Nane) sta prišla iz Sodražice, Anton Perc (Toni) iz Kozjega, Zdenko Jakop iz Logatca, Alojz Zbačnik (Lojze) iz Velikih Lašč. Nekaj sošolcev se je v šolo vsak dan vozilo z vlakom. To so bili t.i. vozači. Marija Grošelj se je vozila iz Zagorja, Marija Habe iz Domžal, Antonija Oven (Majda) iz Škofljice in Zdenko Jakop iz Logatca.

1. kandidat iz šole gimnazije Ljubljana	25. Tolman Janez
2. " " " " " " " "	26. Jakob Zdenko
3. " " " " " " " "	27. Janež Bogar
4. " " " " " " " "	28. Jerina Janez
5. " " " " " " " "	29. Jerko Zdenko
6. " " " " " " " "	30. Klemenčič Ivan
7. " " " " " " " "	31. Klotič Marijana
8. " " " " " " " "	32. Kregar Stanislav
9. " " " " " " " "	33. Kregar Janez
10. " " " " " " " "	34. Kregar Ivan
11. " " " " " " " "	35. Kregar Ivan
12. " " " " " " " "	36. Kregar Ivan
13. " " " " " " " "	37. Kregar Ivan
14. " " " " " " " "	38. Kregar Ivan
15. " " " " " " " "	39. Kregar Ivan
16. " " " " " " " "	40. Kregar Ivan
17. " " " " " " " "	41. Kregar Ivan
18. " " " " " " " "	42. Kregar Ivan
19. " " " " " " " "	43. Kregar Ivan
20. " " " " " " " "	44. Kregar Ivan
21. " " " " " " " "	45. Kregar Ivan
22. " " " " " " " "	46. Kregar Ivan
23. " " " " " " " "	47. Kregar Ivan
24. " " " " " " " "	48. Kregar Ivan
25. " " " " " " " "	49. Kregar Ivan
26. " " " " " " " "	50. Kregar Ivan
27. " " " " " " " "	51. Kregar Ivan
28. " " " " " " " "	52. Kregar Ivan
29. " " " " " " " "	53. Kregar Ivan
30. " " " " " " " "	54. Kregar Ivan
31. " " " " " " " "	55. Kregar Ivan
32. " " " " " " " "	56. Kregar Ivan
33. " " " " " " " "	57. Kregar Ivan
34. " " " " " " " "	58. Kregar Ivan
35. " " " " " " " "	59. Kregar Ivan
36. " " " " " " " "	60. Kregar Ivan
37. " " " " " " " "	61. Kregar Ivan
38. " " " " " " " "	62. Kregar Ivan
39. " " " " " " " "	63. Kregar Ivan
40. " " " " " " " "	64. Kregar Ivan
41. " " " " " " " "	65. Kregar Ivan
42. " " " " " " " "	66. Kregar Ivan
43. " " " " " " " "	67. Kregar Ivan
44. " " " " " " " "	68. Kregar Ivan
45. " " " " " " " "	69. Kregar Ivan
46. " " " " " " " "	70. Kregar Ivan
47. " " " " " " " "	71. Kregar Ivan
48. " " " " " " " "	72. Kregar Ivan
49. " " " " " " " "	73. Kregar Ivan
50. " " " " " " " "	74. Kregar Ivan
51. " " " " " " " "	75. Kregar Ivan
52. " " " " " " " "	76. Kregar Ivan
53. " " " " " " " "	77. Kregar Ivan
54. " " " " " " " "	78. Kregar Ivan
55. " " " " " " " "	79. Kregar Ivan
56. " " " " " " " "	80. Kregar Ivan
57. " " " " " " " "	81. Kregar Ivan
58. " " " " " " " "	82. Kregar Ivan
59. " " " " " " " "	83. Kregar Ivan
60. " " " " " " " "	84. Kregar Ivan
61. " " " " " " " "	85. Kregar Ivan
62. " " " " " " " "	86. Kregar Ivan
63. " " " " " " " "	87. Kregar Ivan
64. " " " " " " " "	88. Kregar Ivan
65. " " " " " " " "	89. Kregar Ivan
66. " " " " " " " "	90. Kregar Ivan
67. " " " " " " " "	91. Kregar Ivan
68. " " " " " " " "	92. Kregar Ivan
69. " " " " " " " "	93. Kregar Ivan
70. " " " " " " " "	94. Kregar Ivan
71. " " " " " " " "	95. Kregar Ivan
72. " " " " " " " "	96. Kregar Ivan
73. " " " " " " " "	97. Kregar Ivan
74. " " " " " " " "	98. Kregar Ivan
75. " " " " " " " "	99. Kregar Ivan
76. " " " " " " " "	100. Kregar Ivan

1. Leon Bole	11. Zora Pavšek
2. Irena Dermelj	12. Zora Pavšek
3. Zdenko Jakob	13. Zora Pavšek
4. Stanislav Kregar	14. Zora Pavšek
5. Marija Leskovic	15. Zora Pavšek
6. Alenčica Lobnikar	16. Zora Pavšek
7. Peter Maier	17. Zora Pavšek
8. Mirjam Mikolič	18. Zora Pavšek
9. Zinka Modic	19. Zora Pavšek
10. Marta Oblak	20. Zora Pavšek
11. Berta Očepnik	21. Zora Pavšek
12. Angela Pekolj	22. Zora Pavšek
13. Erna Perovšek	23. Zora Pavšek
14. Marinka Plestenjak	24. Zora Pavšek
15. Srečko Praprotnik	25. Zora Pavšek
16. Marija Premru	26. Zora Pavšek
17. Alenka Raič	27. Zora Pavšek
18. Vita Seunig	28. Zora Pavšek
19. Nataša Stanič	29. Zora Pavšek
20. Igor Stupica	30. Zora Pavšek
21. Janež Škrbec	31. Zora Pavšek
22. Tatjana Tratnik	32. Zora Pavšek
23. Alojzij Zbačnik	33. Zora Pavšek
24. Jurij Zupan	34. Zora Pavšek
25. Janež Žumer	35. Zora Pavšek

Po opravljeni mali maturi smo morali za vpis v višjo gimnazijo napisati prošnje.

K vpisu v 5. razred se je, glede na šolski arhiv, prijavilo 73 rednih dijakov iz nižje gimnazije, 18 odličnjakov in 19 kandidatov 'privatistov'. Slednji so malo maturo opravljali privatno. Na prikazanih faksimilih treh listov seznama so med drugimi navedeni vsi, ki so sestavljali naš 5.a razred. To so: Leon Bole, Irena Dermelj, Zdenko Jakob, Stanislav Kregar, Marija Leskovic, Alenčica Lobnikar, Peter Maier, Mirjam Mikolič, Zinka Modic, Marta Oblak, Berta Očepnik, Angela Pekolj, Erna Perovšek, Marinka Plestenjak, Srečko Praprotnik, Marija Premru, Alenka Raič, Vita Seunig, Nataša Stanič, Igor Stupica, Janež Škrbec, Tatjana Tratnik, Alojzij Zbačnik, Jurij Zupan in Janež Žumer (25 dijakov in dijakov).

Med odličnjaki, ki jim ni bilo treba delati male mature, so bili v 5.a razredu: Franc Fajdiga, Marjeta Jančar, Mihael Kušar, Antonija Oven, Zora Pavšek in Alenka Seunig (6).

V jeseni so se nam pridružili še: Zorka Grošelj, Majda Gruđen, Angela Oblak, Marijan Očepnik, Anton Perc, Barbka Premrou, Darinka Švalj, Jože Uršič in Rudolf Wagner (9).

*Milena Rovšak, por. (1938)
Štular ob sprejemu v
službo leta 1937.*

Prof. Milena Štular leta 1957, ko je prevzela naš razred 5.a.

*Prof. Milena Štular leta
2001 ob 40. obletnici
mature 4.d razreda na
Ljvadi.*

Spoznavanje je med novimi sošolkami in sošolci je bilo hitro. Posebej veselo je bilo pri telovadbi. Poljanska gimnazija je imela ves čas na voljo prostorno telovadnico, v kateri smo imeli tudi večino proslav. Za telovadnico je bilo še košarkaško igrišče, na katerem smo poleg košarke igrali tudi roket in *'med dvema ognjema'*. Profesorji telovadbe so med vsemi razredi (tako med fanti kot tudi med dekleti) organizirali tedenska tekmovanja v različnih športih (košarka, roket, namizni tenis, streljanje, pohodi, šah). Rezultate smo na oglasni deski vsi dijaki z zanimanjem spremljali.

Pod skrbnim očesom razredničarke Štularjeve smo v učilnici organizirali novoletni ples. Dovoljenje zanj je bila majhna 'koncesija' vodstva šole, ki je prejšnje leto v zvezi s prijavo Uprave za notranje zadeve do nadaljnjega prepovedalo vsakršne tedenske plesne in prireditve na gimnaziji. Formalni razlog je bila 'komercializacija' teh plesov, češ da osmošolci zbirajo denar za maturantske izlete. Pravi razlog pa je bil pojasnjen na sestanku učiteljskega zbora, kjer so obravnavali informacijo UNZ o neprimernem vedenju dijakov na teh plesih in dejstvo, da profesorji *'niso zmogli uveljaviti reda na teh prireditvah'*. UNZ je pazila tudi na vedenje dijakov po šolah!

Ob proslavi Prešernovega dneva v Šentjakobskem gledališču, je naša sošolka Alenka Seunig presenetila vso gimnazijo z recitacijo *Krst pri Savici*. Na pamet ni povedala samo *Uvoda*, ampak celotno pesnitev. Ko so izzvenele zadnje besede Uvoda '*...njega, ki kriv moritve je velike.*', smo vsi pričakovali, da je nastop pri kraju. Toda njena recitacija se je nadaljevala in strmenje je bilo vedno večje. Ko smo končno zaslišali '*... in nikdar več se nista videla na sveti*', je dvorana zagrmela od navdušenega aplavza. Nekaj tudi za to, ker se nam je, roko na srce, proslava že precej vlekla. Ko sem mnogo let kasneje Alenko vprašal, če zna še vedno cel *Krst* na pamet, mi je zaupala, da si pesnitev od časa do časa obnovi tako, da jo na pamet napiše v celoti. Čeprav smo imeli v razredu kar nekaj odličnikov, je Alenka veljala vsa leta za najboljšo učenko.

Vsa štiri leta je bila naša razredničarka gospa Milena Štular, profesorica francoščine. Profesorica Štularjeva se je po končani klasični gimnaziji v Kranju leta 1929 vpisala na Filozofsko fakulteto Univerze v Ljubljani in oktobra 1933 diplomirala iz francoščine in primerjalne književnosti. Prva tri leta ni dobila službe in je kot suplentka do oktobra 1936 poučevala na privatni gimnaziji s pravico javnosti (*Uršulinska gimnazija*). Jeseni leta 1936 je za celo šolsko leto (1936/37) se pomočjo štipendije francoske vlade odšla na izpopolnjevanje francoščine na Sorbono. Malo pred iztekom šolskega leta se je vrnila v Ljubljano, da je lahko aprila 1937 opravila profesorski strokovni izpit, ki ji je omogočil, da je zaprosila za državno službo. Septembra leta 1937 je kot suplentka pričela poučevati na državnih gimnazijah v Ptuj, kjer je ostala eno leto. Naslednje leto, septembra 1938, je zasedla prosto mesto profesorice francoščine na I. moški državni gimnaziji v Ljubljani, tj. na gimnaziji Poljane, kamor smo se devetnajst let kasneje vpisali v višjo gimnazijo (večina pa že štiri leta prej v nižjo)

Na igrišču za gimnazijo - košarkaška ekipa 5.a. Stojijo: Srečko Praprotnik, Janez Žumer, Miha Kušar; čepita Igor Stupica in Jure Zupan.

Razna lega so se Harti med govorilnimi urami
zelo raznimati za uspehe in vodenja svojih odelj.
Odelj: Razred je imel inšpektorja pri razpisu.
Odelj: Uspeh v razreda je dober. Za celo leto ni podelil nitke.
Dva popravna izpita imajo Lije učenci. [redacted]
(29. fe) [redacted] (30. ma) in [redacted] (31. z) -
En popravi izpit imata [redacted] (ma) in [redacted]
[redacted] (ma). Večja disciplinirani prisiljeni in bilo. Edino
[redacted] je imel ubor po razpisu zaradi svoje
nerodnega obnašanja pri razpisu.

bodoči maturanti 4.d razreda. Na Poljanah je ostala tudi med vojno in po njej. Prisego, *'da bo svojo službo vestno opravljala'* in da bo *'varovala in branila ustavni demokratični red FLRJ'*, ki je bila po vojni obvezna za vse profesorje, je opravila 9. januarja 1947. Dočakala je skoraj 99 let. Zadnja leta smo jo dijaki ob njenem rojstnem dnevu redno obiskovali v Domu starejših občanov za Bežigradom.

Bila je prava razredna mati, poznala je večino naših dobrih in slabih lastnosti in razvad. Velikokrat je zatisnila oči pred 'v nebo vpijočim' špricanjem ali podobno neumnostjo. To kaže tudi faksimile zadnje strani njenega blagohotnega poročila o dejavnosti našega razreda na koncu šolskega leta 1957/58. Razredničarka se je vedno živo zanimala za vse, kar se je med nami dogajalo. Med dijaki je bilo splošno znano pravilo, da je treba pri francoščini, če si želel biti vprašan, obleči nov pulover ali imeti na sebi kakšno razpoznavno novost. Njeno nezmotljivo oko je take malenkosti opazilo takoj ob prihodu v razred. Razumljivo je, da se fantje te možnosti nismo kaj prida posluževali. Prvič, ker nam za obleke ni bilo dosti mar in drugič, ker smo se spraševanju raje izognili, kot pa bi ga želeli izzvati. Pod njenim vodstvom smo peli Marseilleso - nekateri bolj navdušeno, drugi (tisti brez posluha) malo manj, vsi pa smo vedeli, da najbolj izrazito poje Lučka Leskovic. Pri prof. Štularjevi smo se hudo mučili tudi s francoskim naglasom, ki je šel od rok ali bolje od ust le redkim. V spominu, da smo ga ovekovečili celo v maturitetni pesmi, pa nam je ostal Jože Uršič, ki je pri spraševanju francoščine za dvig ocene, prav ob koncu četrtega leta pred maturo, iz sebe iztisnil tako lep francoski »rrrrrrr«, da se mu niti razredničarka ni mogla dovolj načuditi.

Prof. Rihard Aplenc leta 1981 v hotelu Union na 20. obletnici naše mature.

Prof. Rihard Aplenc leta 1939 na Poljanski gimnaziji.

Med najstrožje profesorje na gimnaziji je po mnenju dijakov sodila profesorica Sonja Hočevar, ki nas je uvajala v zgodovino. V času svojega študija je bila med najboljšimi študenti v letniku, žal pa je bila rahlega zdravja. Diplomirala je aprila 1941 in bila nato vsa štiri leta vojne brezposelna. Njena avtoriteta ni bila v tem, da bi vzbujala videz strogosti, ali da bi povzdigovala glas. Nikoli ni vpila, niti se ni razburjala. Samo prišla je v razred, se usedla za kateder in nas pogledala z odločnim pogledom in takoj smo vedeli, koliko je ura. Kako bo učna ura izpadla, smo sklepali glede na to, kako hitro se je usedla za kateder, kako nas je premerila in kako je začela vpisovati v dnevnik. Dijaki, ki smo bil bolj proti koncu abecede, smo se pri njej najbolj bali tistega, čemur smo rekli 'širhake!' sistem – to je bil pričetek spraševanja začenši pri koncu abecede z nadaljevanjem proti začetku. Tu je imela prav zanimivo izbiro: Žumer, Zupan, Zbačnik, Wagner, Uršič ...

Dekleta so menila, da ima profesorica Hočevar lepe roke. Zelo pogosto je, ko je sedela za katedrom, pretegnila prste na rokah in se nasmihala – takrat smo vedeli, da je dobre volje in da verjetno ne bo spraševala. Takoj prvo uro nas je seznanila s svojo posebnostjo. Snov je narekovala zelo hitro, tako da so ji v začetku le redki sledili. V časih našega dijaštva je bilo učbenikov malo in profesorji, ki za učenje svojih predmetov dijakom niso mogli pomagati s knjigami, so svoja predavanja večinoma narekovali. Bolj ko smo vzdihovali in se pri pisanju potili, bolj se je profesorica Hočevar smehljala in hitreje je narekovala. Korist od tega smo imeli vsi. Mi smo se naučili pisati hitreje, ona pa je imela več časa za spraševanje!

Profesorica Dora Vodnik, (rojena Pegan, leta 1898 v Škofji Loki) nas je vsa štiri leta učila nemščino. Diplomirala je leta 1927 na germanistiki. Med plebiscitom je delala v Borovljah na Koroškem. Bila je aktivna članica kluba 'Zarja' in je tesno sodelovala z 'Mladino', časopisom, ki ga je urejal Srečko Kosovel. Vzgajala nas je v slovenskem oz. slovanskem duhu slovenske moderne. Ljubila je literaturo in nam pogosto pripovedovala o srečanjih s Srečkom Kosovelom. Gibala se je v pesniških krogih, saj je bila poročena s

Prof. Sonja Hočevar leta 1945 ob vpisu v personalni list.

Prof. Sonja Hočevar junija leta 1961, ko smo maturirali.

Prof. Dora Vodnik na šolskem športnem dnevu leta 1959.

23 deklet 5.a razreda. Z leve na desno stojijo: Darinka Švalj, Mirjam (Miki) Mikolič, Majda Oven, Angela Oblak, Majda Gruden, Zora Pavšek, Barbka Premrou, Lučka Leskovic, Alenka Raič, Alenka Seunig, Zorka Grošelj, Alenka Lobnikar, prof. Milena Štular in Marta Oblak. Čepijo z leve proti desni: Marinka Plestenjak, Vita Seunig, Angelca Pekolj, Nataša Stanič, Metka Jančar, Tanja Tratnik, Erna (Miša) Perovšek, Berta Ocepek, Mojca Premru in Zinka Modic. Manjka Irena Dermelj.

16 fantov 5.a razreda. Z leve na desno stojijo: Jože Uršič, Franc (Nane) Fajdiga, Leon Bole, Igor Stupica, Zdenko Jakop, Marijan Ocepek, Rudi Wagner, prof. Milena Štular, Janez Žumer in Stane Kregar. Čepijo ali sedijo z leve proti desni: Srečko Praprotnik, Miha Kušar, Jure Zupan, Peter Maier, Anton (Toni) Perc, Janez Škrbec in Lojze Zbačnik. Manjkal ni nihče.

pesnikom dr. Antonom Vodnikom. Močno jo je zanimala tudi primerjava slovanske književnosti z zahodnoevropsko, kakor tudi razlike znotraj same slovanske književnosti. Živo nas je vpeljevala v nemško literaturo in znano je bilo njeno vprašanje: »*Warum verspricht Herder die Zukunft den Slaven?*«, ki ga je potem z navdušenjem razlagala, v smislu, da slovanskemu delu književnosti pripadamo tudi Slovenci. Imela je tudi precej politično-humoristične žilice, saj je povojne kmečke zadrage v svojem učbeniku predstavila z besedami dijaka, ki opisuje zgledno rejo prašičev v njih takole: »*Bei einem solchen Produktionsprocess, wo man gar nicht tut, womit man müde bin, ist es nicht leicht ein Stossarbeiter zu werden!*«. Pri tem smo mimogrede osvojili nemško besedo »Stossarbeiter« - po naše udarnik.

Zapomnili smo si jo tudi po tem, da si je ob lekciji o trgovskem potniku, ki je ob prihodu v hotel metal čevlje v vrata svoje sobe, tudi sama sezula čevljev in ga vrgla s katedra v vrata učilnice in nam s tem nazorno pokazala, kaj smo v zgodbi prebrali. Ob tako nazornem prikazu, je celo nemščina postala veliko lažja.

Rihard Aplenc, profesor zemljepisa in starosta med profesorji na Poljanski gimnaziji (roj. februarja 1899), je diplomiral leta 1926 in začel poučevati 1927 na III. državni gimnaziji - realki. Leta 1939 je prišel poučevati na gimnazijo Poljane. Kasneje je na Poljanah postal pomočnik ravnatelja. Profesor Aplenc je bil profesor starega kova, strogega videza s sršečimi obrvmi a blagim srcem in poln humorja. Dekleta in fante je enotno poimenoval z 'Mickami' in 'kozli'. Ko je vstopil v učilnico, se je ozrl po razredu, šel do katedra in potrkal po mizi s svojo neizogibno pipo: »*Mir, kozli!*« je hudomušno zaklical in pomežiknil. Fantje smo ga, če smo bili v skupini, na izletih ali pri kaki drugi priložnosti, ko se je pojavil na šolskih hodnikih, vedno pozdravljali z bučnim »*Huu—uu!*«, on pa se je samo smehljaj, rekoč: »*Mirujte, mir, kozli!!*«

V dnevnik je vpisal svojo uro v in povprašal, kateri predmet smo imeli pred njim. »*Zgodovino!!*« smo zavpili v en glas. Profesor Aplenc je pogledal redovalnico in mirno pripomnil. »*Očitno bom*

Prof. Nikolaja Žitnik leta 2001 na 40. obletnici naše mature ob vožnji po Ljubljani.

Prof. Franc Telban leta 1945 ob vpisu v personalni list.

Prof. Franc Telban na športnem dnevu leta 1959.

moral profesorici Hočevar odstopiti del svojega prostora v redovalnici, da vam bo lahko vpisala vse vaše cveke!«. Dijakinji, ki je zelo dobro odgovarjala, je rekel: »Znaš sicer za pet, ampak, ker ti je ime tako, kot moji ženi Marti, ti bom dal samo štiri!« - pa ji je dal seveda pet.

Žal takrat nismo vedeli, da se za njegovim hudomušnim pogledom skriva skrb za bodočnost sina, ki je bil nekaj let na Golem otoku.

Pred petdesetimi leti smo v razredu sedeli še ločeno. Dekleta, ki jih je bilo več, so sedela na desni strani (gledano s katedra v razred) in v prvi vrsti na levi, za njimi prav tako na levi pa fantje. Sedežni red je bil določen v začetku leta in velikih premikov ali sprememb med letom ni bilo. Kolikor se spominjam, je moral spremembo sedežnega reda odobriti razrednik. Spremembe, ki jih je zahteval razrednik ali kdo od profesorjev, so bile navadno posledica nemira, klepeta ali prepisovanja. Z leti je strogost pri držanju sedežnega reda popuščala, vendar se ta ni veliko spreminjal in je v precejšnji meri odražal tudi močnejše ali šibkejšo prijateljske vezi med nami.

2.A RAZRED (1958/59) - ZADNJIČ NA POLJANAH

Šolska reforma je pričela delovati. Nismo več hodili v višjo gimnazijo, ampak samo še v gimnazijo. Namesto v 6.a smo prišli v 2.a razred. Osmošolcev ni bilo več - samo še četrtošolci. Toda v tistih časih nam je bilo za take podrobnosti prav malo mar. Štirje učenci so nas zapustili (Majda Gruden, Angelca Pekolj, Zorka Grošelj in Igor Stupica), dobili pa smo novo sošolko Marijo Habe.

Šolski izlet k Peričniku leta 1958. Z leve na desno stojijo: Janez Žumer, Stane Kregar, Jože Uršič, Janez Škrbec, Marijan Ocepek, Miša Perovšek, prof. Milena Štular, Lučka Leskovic, Alenka Seunig, Vita Seunig, Rudi Wagner, Alenka Leskovic, Geli Oblak in Nataša Stanič. Sedijo z leve proti desni: Zdenko Jakop, Toni Perc, Jure Zupan, Irena Dermelj, Barbka Premrou, Leon Bole in Srečko Praprotnik.

Na izletu v Kamniku. Z leve na desno stojijo: Angela Oblak, Jože Uršič, Vita Seunig, Marijan Ocepek, Miki Mikolič, Stane Kregar. Sedijo z leve na desno: Nane Fajdiga, Miša Perovšek, Jure Zupan, Mojca Premru, Tanja Tratnik in Janez Žumer.

10 Prof. Ladislav Lampič ob vpisu v register profesorjev leta 1945.

Prof. Jakobina Stegu leta 1986 na 25. obletnici mature.

Prof. Zorko Autrata leta 1959 na šolski ekskurziji.

Pričeli smo izdajati tudi razredni časopis z imenom *MM – mesečni mozaik*. Od tega, na pisalni stroj napisanega in z roko narisane umotvora, ki je izhajal v petnajstih kopijah, se, žal, ni ohranil noben primerek. Res pa je, da sta bili izdani samo dve (morda celo tri?) številke. Kot srečno naključje lahko omenim, da se je v rokopisu ohranil zanesljivo najpomembnejši literarni prispevek za ta časopis. To je pesem z naslovom *Memento (mori) II a (spominjaj se II.a)*, ki jo je zložil Zdenko Jakop. Dostavil mi jo je (kako le drugače?) med poukom po razredni pošti - iz rok v roke. Na originalu se še lepo vidi naslov: Jure Zupan/srednja vrsta/4. klop/desno II.a. Z dostavkom v velikih črkah: DOSTAVITI V ROKE NASLOVLJENCU.

Pesem, žal, ni bila objavljena, ker je MM medtem že prenehal izhajati. MM sva Mihom Kušarjem tipkala na pisalni stroj njegovega očeta in ker je bilo treba natipkati vsako številko vsaj trikrat (vsakič original in štiri kopije = 15 izvodov), poleg tega je bilo treba za 15 izvodov, čeprav s pomočjo indigo papirja, vsaj trikrat narisati tudi strip, nama je kmalu zmanjkalo volje, papirja in dovoljenja Mihovega očeta, da bi še naprej kvarila njegov pisalni stroj.

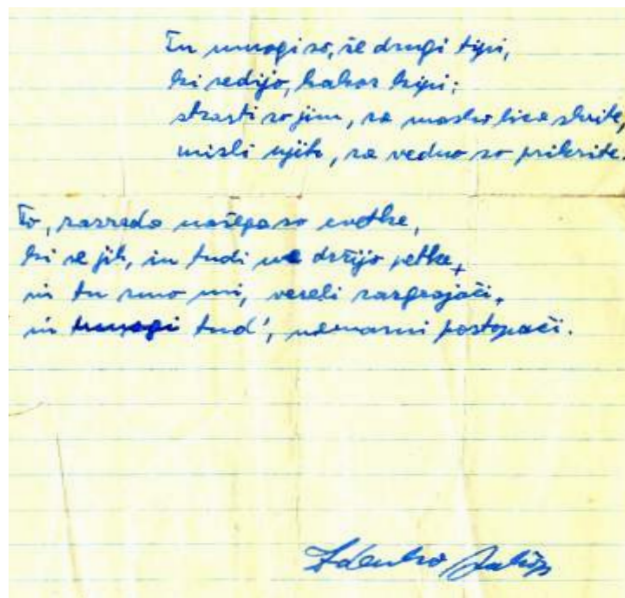
Po vsebini Zdenkove pesmi lahko vsak presodi, da smo bili že prav simpatična celota. Pesem ima enajst štirivrstičnih kitic v katerih poimensko opiše enajst sošolcev in konča s prav filozofskimi stihmi 'o mislih, ki ostanejo skrite za maskami naših obrazov'. Faksimile celotne pesmi je na cd-ju z ostalimi slikami - tu sta prikazani samo zadnji dve kitici.

Svojo mladost smo živeli s polno paro, tako kot vse generacije. Skupaj smo se šalili, se zbadali, se zaljubljali, se postavljali pred drugimi, se vmes, če smo slučajno imeli kaj časa, celo učili in seveda imeli vsak svoje težave, skrbi, ljubezni in skrivnosti.

To leto smo še zadnjič uživali v veliki in udobni telovadnici na Poljanah. Dekleta so imela telovadbo pri profesorici Nikolaji Žitnik. Njena zavzetost za telesno vzgojo in zdravo življenje je bila legendarna in preizkušena

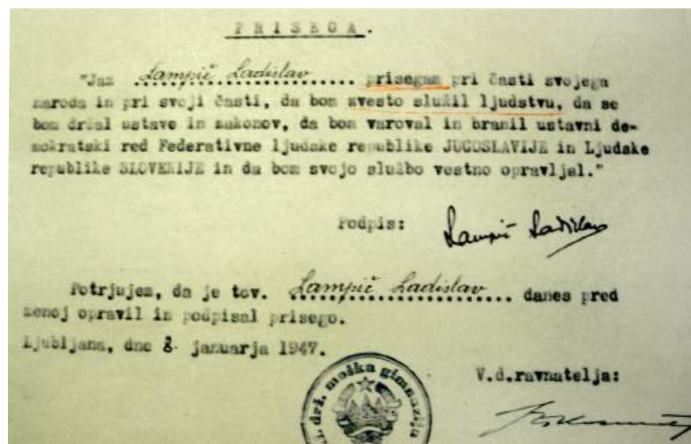

Športni dan v 2.a razredu leta 1958/59. Z leve na desno stojijo: Prof. Dora Vodnik, Alenka Seunig, Lučka Leskovic, direktor gimnazije Janez Koncilijs in Berta Ocepek. Čepijo z leve proti desni: Mirjam Mikolič, Marija Habe, Marinka Plestenjak, Marta Oblak, Barbka Premrou in Metka Jančar.

Faksimile zadnjih dveh kitic pesmi Zdenka Jakopa 'Memento II a.'

tudi v praksi. Ko smo imeli štirideseto obletnico mature, je profesorica Žitnik še aktivno vodila aerobiko in nam kar na ladji pokazala, kaj redna telovadba zmore tudi v kasnejših letih: iztegnjeno nogo je odbočno dvignila tako visoko, da jo je lahko prijala z iztegnjeno roko! Fante je pri telovadbi vodil vedno nasmejani profesor Franc Telban (rojen v Doleh pri Borovnici še v 19. stoletju, 1. decembra 1897). Od leta 1927 do 1941 je živel v Skopju v Makedoniji, kjer je ustanovil in vodil *Sokolsko društvo Kočane*. Že med vojno se je, skupaj s svojo dobro voljo, preselil v Ljubljano, kjer jo je poslej delil s slovensko mladino. Z nami je še leta 1986, star 89 let, v hotelu Slon praznoval 25. obletnico naše mature.

Iz arhivov je razvidno, da so bile po vojni identične prisage zahtevane od vseh profesorjev, vendar je bila v arhivskem gradivu prisega prof. Lampiča iz leta 1947, edina, ki sem jo našel.

V drugi gimnaziji smo na predmetnik dobili kemijo in fiziko. Kemijo nas je učil prof. Ladislav Lampič (rojen 1908 na Jesenicah), duhovnik, ki je diplomiral med obema vojnoma iz petrografije in mineralogije. Prof. Lampič je ljubil ekskurzije in z njim smo obiskali Cinkarno in tovarno esenc Etol v Celju. Z njim smo bili tudi v Kamniku. Na Poljanah smo imeli in lepo amfiteatrično kemijsko predavalnico z digestorjem in z vso potrebno opremo za poskuse, ki pa jih nismo veliko naredili. Morda zato, ker so bile kemikalije drage in težko dosegljive. Pri spraševanju je znalo biti prav zabavno. Lepega dne, ko je pred tablo stal Marijan Ocepek (in si tega ni niti najmanj želel) je profesor Lampič spraševal po snovi iz prejšnje ure, ko smo jemali osnovne pojme iz kemije. Med podatke, ki naj bi jih gimnaziciji poznali, je sodilo tudi Avogadrovo število (*Numerus Avogadro*, $N_A = 6,02 \times 10^{23}$, tj. število vseh atomov ali molekul v enem molu snovi). Vprašanje prof. Lampiča je bilo: »Kaj pomeni oznaka N_A «. Marijan, ki tisti dan ni ravno pričakoval, da bo vprašan kemijo, je ustrelil, kot iz topa: »Kemijski simbol za natrij - Na!« Prof. Lampič je ves navdušen zaklical: »Rojen kemik, rojen kemik!!« in zadeva je bila za Marijana srečno zaključena. Od tedaj naprej je Marijan veljal za odličnega kemika.

Precej bolj strog je bil naš fizik in matematik profesor Zorko Autrata. Dobre volje je bil le poredko, a če že, je bil zelo celovito. Takrat je moral sodelovati ves razred. Nekoč smo med njegovo uro skupno razmikali klopi, enkrat v enem prehodu in drugič v drugem. Oba prehoda med vrstami sta mu bila preozka vsakič, ko je šel po katerem od njiju. Na račun širitve enega, smo zožali drugega in obratno. Širitve in ožanja so se nekaj časa nadaljevala v zabavo celega razreda. Za učenca je bila posebna čast, če mu je lahko nosil v razred risalni pribor iz zbornice. Pri nas je čast pripadala najboljši učenki - Alenki Seunig. Sicer pa je bil profesor Autrata precej zaprt vase. Nekaj strogosti mu je postila težka avtomobilska nesreča v avgustu leta 1945, v kateri je izgubil tudi očeta. Iz skopih poročil šole, ki so v Mestnem arhivu Ljubljane, je razvidno, da je bil v bolnišnici in na rehabilitaciji od nesreče do začetka drugega šolskega polletja, to je do februarja 1946. Bodisi zaradi komplikacij ali zaradi česar koli drugega, so ga morali v septembru 1945, en mesec po nesreči, ko je že bil na prvi rehabilitaciji, ponovno operirati. Po šolskih hodnikih je v črni, od krede z belimi madeži zaznamovani halji, hodil hitro in zamišljeno. Mene je spominjal na profesorja Gottlieba iz knjige *Arrowsmith*, Sinclaira Lewisa. Kljub strogosti nas je imel rad in šele, ko nas je v četrtem letniku zapustil in smo dobili drugega profesorja za matematiko in fiziko, smo uvideli, koliko nam je pomenil in kaj vse nas je naučil.

O lepotah slovenskega jezika in slovenske ter svetovne književnosti nas je vsa leta poučevala profesorica Jakobina Stegu. Sodila je med blage profesorje in nas ni nikoli pretirano 'mučila'. Pri šolskih nalogah je rada dajala proste spise z naslovi, ki so včasih zahtevali kar precejšnjo mero domišljije. Tistim, ki so imeli že za mlade dni bolj realističen pogled na svet, je bilo včasih prav težko napisati dve ali tri strani na temo, ki je bila v naslovu. Najbolj nam je ostala v spominu šolska naloga z naslovom '*Drevo v snegu*'. Janez, ki je sedel za menoj, je najprej, ko je videl naslov na tabli, globoko vzdihnil, nato pol ure razmišljal, kaj naj piše in potem začel godrnjati. Bolj, ko se je šolska ura bližala koncu, glasnejše je bilo godrnjanje. Na koncu Janez ni vzdržal več. Ideje za spis ni in ni hotelo biti od nikoder. Zato je zadevo rešil na zelo praktičen način. V šolski zvezek je pod naslov narisal drevo v snegu in vse skupaj oddal. Vsi smo radovedno pričakovali, kako bo prof. Stegu odreagirala, vendar se ni zgodilo nič pretresljivega. Mislim celo, da ni dobil nezadostne ocene. In kolikor se še spominjam, kasneje prostih spisov s tako neobvezujočo oz. 'svobodno' tematiko do zadnje šolske naloge v četrtem letniku ni bilo več. Le pri zadnji slovenski šolski nalogi, ki smo jo kot gimnaziciji še pisali, je rekla, da lahko napišemo 'karkoli'. Ocene so bile takrat že večinoma zaključene. Profesorica Stegu je bila tudi precej odrezava in si ni pustila ugovarjati. Ko je nekoč karala Alenko, češ da ves čas klepeta, je ta užaljeno rekla »*Vedno jaz, vedno vidite samo mene in samo mene opominjate*«, prof. Stegujeva pa je, kot da bi govorila sama zase, mirno pripomnila: »*Kakšna ošabnost, samo jaz, pa jaz in samo jaz!*«.

Na šolski izlet smo šli v Bohinj. Peš smo prehodili pot od Bohinjske Bistrice do Ukanca, potem pa smo se ustavili na začetku jezera. Nekateri so odšli prav do Zlatoroga na drugem koncu jezera, tako da smo bili pred odhodom kar nekoliko zaskrbljeni, kdaj bodo prišli. Žal se s tega izleta ni ohranila nobena fotografija. Imeli smo tudi kar nekaj ekskurzij in t.i. športnih dni. Športni dnevi so bili v bistvu kratki izleti, ki so se jih udeleževali tudi profesorji. Na enem takih športnih dni je nastala fotografija naših deklet skupaj s profesorico Doro Vodnik in ravnateljem Poljanske gimnazije Janezom Koncilio.

ZAČETEK ŠOLSKE REFORME, SELITEV GIMNAZIJE IN POČITNICE

Takoj po koncu šolskega leta 57/57, tj., junija 1958, je bila na Poljanah sestavljena komisija za 'Izvedbo reformiranja V. gimnazije'. Komisija je imela do jeseni tri seje. Septembra je izdelala končno navodilo za preoblikovanje šole. Glavne točke so bile:

- šola se razdeli na II. gimnazijo in 3. osnovno šolo;
- profesorje in učitelje se prerazporedi glede na predmete in razrede kjer učijo - na gimnazijske in osnovošolske (narejen je natančen poimenski seznam);
- obe šoli začasno uporabljata isto zbornico;
- razredi nižje gimnazije se povsem premešajo in razporedijo na Osnovno šolo Toneta Tomšiča in Osnovno šolo Ledina, tretjina pa ostane na 3. osnovni šoli na Poljanah, (četrti nižji razredi niso omenjeni, ker so dijaki končali osnovno šolanje);
- kabineti in knjižnica se začasno ne razdelijo, ampak temeljito pregledajo;
- arhiv V. gimnazije prevzame, oz. ostane na bodoči II. gimnaziji.

Ker se je medtem pouk že začel, je bila fizična preselitev preložena na konec šolskega leta 1958/1959. Zadnji dve točki zapisnika sta posebej zanimivi. Čeprav je povsem jasno napisano, da ostane arhiv dosedanje gimnazije Poljane na II. gimnaziji, se je nedavno (2010), ko sem po raznih virih iskal gradivo, izkazalo, da omenjenega arhiva nimata ne sedanja Šubičeva ne sedanja gimnazija na Poljanah. Še največ dokumentov je ohranjenih v Mestnem arhivu Ljubljane. Po nekaj pogovorih z arhivarji Arhiva RS sem, žal, lahko ugotovil le, da je večina arhivskega gradiva Poljanske gimnazije s tega obdobja izgubljena, oz. v najboljšem primeru, raztresena po različnih ustanovah.

Dodaten, a s takratnimi očmi gledan, zelo obroben problem je predstavljala delitev knjižnice in selitev predmetnih kabinetov. Stara šolska knjižnica Poljanske gimnazije je bila obsežna, prostor v katerem je domovala, je bil sicer skopo odmerjen, vendar še zadosten za hrambo vseh knjig in arhivov, ki so se nabrali v desetletjih. Podobno veliki kot knjižnica so bili na Poljanah tudi kemijski, fizikalni, prirodopisni, zgodovinski in geografski kabineti. Na Šubičevi gimnaziji je bila prostorska stiska bistveno večja kot je kdorkoli od profesorjev pričakoval. Na novi lokaciji so bili kabineti precej manjši, knjižnice pa sploh ni bilo. Morda se je stiskala v kaki sobici, vendar se je (vsaj jaz) na Šubičevi gimnaziji ne spominjam, čeprav sem v knjižnico na Poljanah redno zahajal. Pred preselitvijo so knjižnico na Poljanah

temeljito očistili starih in po mnenju 'selektorjev' neuporabnih knjig. Kam so namenili tiste, ki so jih ohranili, ne vem - morda so ostale na 3. osnovni šoli. Vem pa, da so po selekciji na Poljanah v desnem hodniku pritličja, kjer je dotlej knjižnica imela prostore, ležali veliki kupi starih knjig. Hodil sem ob njih in jih ogledoval. Ko bi kdo od profesorjev ali uprave šole vsaj namignil, da si iz teh kupov lahko izberemo knjige, ki so nam všeč, bi si marsikdo katero izbral in ohranil. Sam sem 'ukradel' (tj., vzel na lastno pest, brez dovoljenja kogarkoli) tri knjige, ki so ležale na enem od kupov. To so bile: Scottov roman *Ivanhoe* (letnica izida 1846), grška slovnica v francoskem jeziku izdana v Parizu v letu francoske revolucije 1767 in debela *Inventarna knjiga fizikalno-kemijskega laboratorija c.kr. gimnazije na Poljanah* z letnico 1908. Zadnjo knjigo sem izbral zaradi velikosti. Vanjo sem v tistih časih lepil risanke Mikija Mustra, ki sem jih izrezoval iz Dela. Vrednosti *Inventarja* takrat nisem poznal. Je pa prav ta knjiga za šolsko zgodovino precej bolj pomembna kot drugi dve. Iz seznamov predmetov, ki so z lepo pisavo navedeni in opisani zelo natančno, se da razbrati, kako bogato je bila s fizikalnimi aparaturami že v takratnih časih opremljena Poljanska gimnazija. Seznami aparaturne, modelov in kemikalij s področij mehanike, elektrike, akustike, toplote in optike ter organske in anorganske kemije so presentljivo dolgi. Med njimi so bile navedene aparature, ki so omogočale pomembne zgodovinske eksperimente, kot sta npr.: prikaz pridobivanja električnega toka z Voltovo celico ali prikaz velikosti zračnega pritiska z 'magdeburškima polkrogla'. Takih aparaturn bi bila še danes vesela vsaka šola. V zbirki eksperimentalnih naprav za demonstracijo je bil tudi delujoči telefon, ki je bil takrat še velika novost, saj je bil izumljen šele pred dobrimi tridesetimi leti - na Poljana pa so ga imeli gimnazijci že leta 1908 kot sestavni del pouka.

Upam, da je še kdo drug, bodisi profesor ali dijak izbral iz omenjenih kupov kakšno knjigo in da moje tri niso edine, ki so se izognile usodi ostalih v Papirnici Vevče.

Novi Zakon o šolstvu je imel tudi veselo plat. Profesorjem so se plače dvignile za skoraj tretjino. V Mestnem arhivu so poleg drugih dokumentov ohranjeni tudi plačilni sezname vseh profesorjev in direktorja Poljanske gimnazije za leti 1957 in 1958. Dvigi plač so znašali v povprečju okrog sedem tisoč dinarjev, kar je bilo približno 30 odstotkov povprečne učiteljske plače. Na Poljanski gimnaziji je ta znašala 21.200 din. Plače se niso dvignile vsem za enak odstotek, ampak so najstarejši in najvišje plačani profesorji (ravnatelj, prof. Šušteršič in prof. Aplenc s plačo med 32 in 33 tisočaki) dobili od 25 in 30 odstotkov povišanja, najslabše plačani (profesorja telovadbe in najmlajši: prof. Žitnikova, prof. Telban in prof. Stegu, s plačami med 13 in 18 tisoč dinarji) pa so dobili od 50 do 60 odstotkov višje plače. Razmerje med najvišjo in najnižjo plačo (ravnatelj Janez Koncilijski / prof. Stegu) je bilo prej tri proti ena, po novem zakonu pa le še ena in pol proti ena. Povišanje plač je bilo nujno, saj je je npr.: družina profesorja z najnižjo plačo (12.900 din) pri porabi dveh litrov mleka in enega kilograma kruha na dan (112 din) za to najosnovnejšo prehrano morala odšteti kar 3.360 din na mesec, tj., skoraj tretjino celotne plače. Cene mleka in izdelkov, ki so se takrat prodajali v mlekarnah, smo dijaki dobro poznali. Kar štirje fantje z našega razreda: Marijan Ocepek, Janez Žumer, Toni Perc in jaz smo v jutranjem času iz mlekarn s tricikli razvažali mleko po domovih. Za razvažanje smo dobili po 2 din od steklenice mleka, kar je pri 120 razpeljanih in dostavljenih steklenicah (10 zabojev) na dan, pomenilo več kot sedem tisoč dinarjev mesečnega zaslužka. (Iz arhivov za leto 1958 razberemo, da so bile takrat cene za nekatera živila naslednje: liter mleka - 31 din, 1kg kruha - 50 din, jajce - 18 din/kos, časopisi: TT - 20 din, Tovariš - 50 din, škatla cigaret Morava - 45 din, moška srajca 1.300 din, par ženskih čevljev 3.100 din, otroški čevlji 860 din itd.).

Po končanem šolskem letu 1958/59 je bilo treba delitev šol na gimnazije in osemletke tudi fizično izvesti. Poljanska gimnazija se je selila v Šubičevo ulico. V tistih časih je besedo 'logistika' poznal malokdo - prav gotovo pa ne tisti, ki so organizirali selitev. Selitev je bila izvedena dokaj preprosto, podobno kot večina stvari v tistih časih - udarniško in s prostovoljnimi delom. Dijaki smo se morali postaviti pred kabinete in profesorji so nam dajali v roke zemljevide vseh mogočih držav, celin in imperijev od perzijskega do avstro-ogrskega, fizikalne in kemijske aparate ter razne modele, velike lesene trikotnike, kotomere in šestila za risanje po tabli, lesene valje, piramide, krogle in polkrogle, modele kristalov, nagačene veverice, ptice, zajce, hrčke, lisice, kuščarje in kače v alkoholu, okostnjake najrazličnejših živali, zbirke metuljev in hroščev v lepih škatlah s steklenimi pokrovi in še mnogo kaj. Potem smo dijaki vsak s svojim tovorom v rokah vzeli pot pod noge in naredili procesijo, ki se je vila od Poljan mimo Peglezna, preko Vodnikove trga, Tromostovja, po Wolfovi ulici in ob Kongresnem trgu vse tja do Šubičeve gimnazije. Profesorica Dora Vodnik je takrat gotovo rekla, da smo 'štosarbijterji'. Jaz sem tovoril velikega nagačenega zajca, pritrjenega na pravokotno desko. Saj zajec ni bil posebno težak, ampak na Tromostovju sem bil že kar utrujen. Kaj so nosili drugi sošolci, se ne pomnim. Bilo pa je zabavno. Bog ve, kaj so si mislili Ljubljancani, ko so gledali naš sprevod? Dnevnik in redovalnice so verjetno prenesli profesorji sami!

Prof. Štefan Plut 1960 med razlago na sestanku v zbornici (slika iz arhiva družine Plut).

Prof. Štefan Plut v razredu (slika iz arhiva družine Plut).

Prof. Vitomir Furlan ob 40. obletnici mature 4.d razreda, 2001.

Med počitnicami smo se štirje fantje (Marijan, Nane, Miha in Jure) odpeljali s kolesi v Ankaran. Na poti smo imeli kar nekaj dogodivščin. Najprej smo mimo serpentina na Kačjih ridah pred Postojno potiskali bicikle po nekakšni kozji stezi. Ker se je Miha s svojo nekaj kilogramsko konzervo medu, ki jo je imel privezano pod 'štango' na biciklu, pri tem močno utrudil, smo konzervo z medom vred pustili v grmovju ob stezi z obljubo, da jo ob povratku poberemo! Ko smo na povratku s kolesi brzeli po Kačjih ridah navzdol ni nikomur niti na misel prišlo, da bi se ustavil in poiskal med! Na dolgem in k sreči precej ravnem klanecu med Divačo in Kozino se je Marijanu s pogonskega kolesa snela veriga. Ker je imel le 'kontra' zavoro, brez verige ni mogel zavreti in je oddrvel po cesti kot raketa. K sreči se je po nekaj kilometrih vratolomne vožnje vse srečno izšlo. Na cilju smo našli lep prostorček (seveda na črno), postavili šotor in tam preživeli kak teden. V Ankaranu sta se nam občasno pridružila še Jože Uršič, ki je bil tam na počitnicah s starši v Gradisovem domu in Rudi Wagner, ki je bil v Ankaranu z miličniško godbo. Obiskat sta nas prišli tudi sošolki Marta Oblak in Mirjam Mikolič - toda to je bilo šele naslednje leto, ko smo zgodbo s potovanjem na morje v Ankaran ponovili, vendar v motorizirani izvedbi: Nane z vespo in Marjan z lambretto - s tako imenovano 'pručko'. Midva z Mihom sva bila njuna sopotnika, Miha pri Nanetu na vespi in jaz pri Marijanu na lambretti.

3.D RAZRED (1959/1960) - ŽE NA 'ŠUBIČKI'

Šolsko leto začnemo na novi gimnaziji v Šubičevi ulici. Sedaj nismo več 'a' razred, ampak 3.d. Razredi iz bivše klasične imajo pri oznakah prednost pred Poljanci, zato so oni a-jevci, b-jevci in c-jevci - mi pa smo šele 'd-jevci'! Pa nič zato, še vedno se počutimo 'Poljance'. Naša nova gimnazija je v primerjavi s prostorno Poljansko šolo, ki je imel veliko vhodno avlo, za njo visoko odprto kvadrasto stopnišče in dolge dvakrat lomljene hodnike, videti majhna in tesna, s kratkimi hodniki in nekako 'brez' zraka'. Je tudi brez telovadnice. Razred imamo v pritličju, takoj za vhodom, desno. Okna našega pritličnega razreda gledajo na Šubičevo ulico. Razred se mi zdi temačen. To leto začnejo podirati staro Kozlerjevo hišo in pripravljati prostor za novogradnjo. Čisto blizu šole je restavracija *Rio*, kamor včasih med glavnim odmorom ali pred poukom stečemo po sendvič. Govori se, da tam nekateri kupujejo celo kaj tekočega?! Na mestu Kozlerjeve hiše, ki je še sedaj raztresena (kolikor je kamnov sploh še ostalo) v *Arboretumu Volčji potok*, bodo čez leto dni pričeli graditi ti. 'Konzorcij' s knjigarno Mladinske knjige. Takrat o njem še ni duha ne sluha.

V tretjem razredu gimnazije sta v učnem načrtu dva nova predmeta. Prvi je psihologija in logika, drugi pa predvojaška vzgoja. Psihologijo uči profesorica Alenka Goljevšček, poročena Kermauner. Pri 'predvojaški' (beseda 'vzgoja' se je pri tem predmetu vedno izpuščala, za vse, tudi za profesorje, je bil

Prof. Aleksander Masz leta 1953 v Šmarjeških Toplicah.

Prof. Ljubomir Cvitanović na Vršiču leta 1961

Prof. Alenka Goljevšček v zbornici (slika iz arhiva družine Plut).

ta predmet vedno samo pridevnik!) se razred razdeli na dve skupini: fante uči prof. Ljubomir Cvitanović, dekleta pa prof. Aleksander Masz. Predvojaško imamo večinoma v učilnici na terasi gimnazije. Med demonstracijo bojnih strupov si prof. Masz poškoduje obraz in potem hodi po gimnaziji še dalj časa močno obvezan po obrazu.

Predmet, ki ga je učila profesorica Alenka Goljevšček (kasneje je napisala znano delo 'Pod Prešernovo glavo') se je uradno tako v tretjem, kot tudi v četrtem letniku imenoval 'Psihologija in logika', dejansko pa smo v tretjem letniku govorili o 'psihologiji', v četrtem pa o 'filozofiji'. Profesorica Goljevšček nam je najbolj ostala v spominu po pisanju anonimnega spisa, ki mu je, če se ne motim, dala orientacijski naslov 'Strehe so se svetile od dežja'. Vsak je lahko napisal, kar je želel in se podpisal s poljubno šifro z namenom, da ostanemo vsi anonimni. Prof. Goljevščekova je potem spise popravila in psihološko ocenila. Prinesla jih je v razred in drugega za drugim komentirala in razlagala psihološko ozadje posameznih delov spisa. Spise je med obravnavo, očitno namenoma, imela na katedru in potem pri komentarjih v rokah tako, da so dekleta, ki so sedela v prvi vrsti, lahko po pisavi s precejšnjo gotovostjo identificirale vsakega pisca. Po razredu je seveda vršalo kot v panju. Eden prvih njenih splošnih komentarjev pred branjem posameznih 'spisov' je bil:

»Dekleta so večino časa porabile za pisanje, fantje pa devetdeset odstotkov časa za premišlevanje o izboru primerne šifre in samo preostanek za pisanje«.

Fantom je najbolj ostal v spominu odgovor na vprašanje Mihe Kušarja. Kaj je vprašal, niti ni pomembno, pomenljiv je bil odgovor:

»Ženske ne težijo k temu, da bi bile oboževane, ampak, da bi bile osvojene!« Fantovska reakcija: *»Uff!!«* Ne vem koliko od nas je to takrat dobro razumelo, sam gotovo nisem bil med njimi - mi je pa zvenelo zelo všečno in predvsem odraslo!

Na Šubičevi nas zemljepisa ni več učil profesor Aplenc ampak Vitomir Furlan. Profesor Furlan je bil za nas znanilec in predstavnik mlade generacije sodobnih in odprti profesorjev. Pri dekletih je bil priljubljen zaradi širokega nasmeha, pri fantih pa zaradi slikovitih pripovedovanj.

»Ko sem bil mlad«, je pripovedoval prof. Furlan, *»so nam med služenjem vojaškega roka pri MPV ('moralno-politično vaspitanje') govorili, da bomo v Jugoslaviji dobili avtomobile vsi naenkrat - in to takrat, ko jih bomo imeli narejenih dovolj za vse!«* in še dodal *»To smo takrat verjeli«*. Pri tem se je široko nasmejal, tako da je bilo povsem nedvoumno, kaj si o takih napovedih in obljubah misli in kaj naj si mislimo mi. To je bilo v šolskem letu 59/60! V tretji gimnaziji smo imeli tudi prve agitacije in pozive za udeležbo v mladinskih delovnih brigadah (MDB). Po eni takih agitacij, ki smo jo imeli v razredu, je profesor Furlan vprašal, kaj menimo o vabilu v brigado. Kogarkoli je povprašal, se je previdno izmotaval, potem pa je Janez Škrbec vstal in rekel, da bi nas morali vabiti s tem, da bi nam pojasnili koristi in pomen grajenja cest, ne pa, da nas 'vabijo' z obljubo, da bomo lahko potovali v inozemstvo, če bomo šli v brigado. Vsi smo se strinjali. Meni je bil njegov pogum, da je tako odkrito povedal, kaj si o tem misli, zelo všeč - sam si tega zagotovo ne bi upal reči.

Prof. Štefan Plut, profesor prirodoписа in mineralogije je poleg profesorice Sonje Hočevnar veljal za najstrožjega profesorja. Videl je zelo slabo, zato pa je toliko bolje slišal. *»V tem delu razreda je bil nemir – si bom zapomnil«,* je oznanil med spraševanjem, ko je krožil po razredu - in potem smo bili tiho kot miši. Najhuje je bilo pri mineralogiji v tretji gimnaziji, ko smo morali klasificirati kristale. Če nisi pokazanega lesenega modela vzel pravilno v roke, tako da si ga prijel za točke najvišje - števne osi, si kaj lahko zaslišal

Prof. Vera Pirc (roj. v Novem mestu 13. januarja 1903) 1. junija 1960, ob vpisu v personalni list uslužbencev na gimnaziji.

V tej knjižici manjka edino slika profesorice kemije Jelke Lozej, ki nas je učila kemijo v 2. in 3. razredu. Žal o njej nisem v nobenem od arhivov mogel dobiti nobenega podatka. Ni je bilo na nobenem od seznamu profesorjev ali na kakem zapisniku o njihovih sestankih. Ni je tudi na seznamu profesorjev junija 1960 ob vpisu v personalne mape uslužbencev na gimnaziji

Prof. France Šušteršič, maja 1. 1961 na Vršiči.

»Ah,, preneumno, saj ta kristala še prav prijeti ne zna!« Temu je sledil cvek. Groza določanja singonij (tj., prostorskih in točkovnih simetrij) v kristalih je za nekatere postala prava mora. Soočen s starši, je profesor Plut na roditeljski sestanek prinesel lesene modele kristalov in staršem kazal, kako preprosta je cela zadeva. Navdušeno je prijemal modele in jim razlagal, kje so simetrijske ravnine in podobno. Starši so 'modro' kimali in bili veseli, da niso več v šoli. Rekli pa (vsaj takrat na sestanku) niso nič, le dijakom je bilo doma veliko oproščeno. Profesor Plut je bil zaradi pritska zelo užaloščen in razočaran. Bil je izredno dober predavatelj s širokim znanjem celotnega naravoslovja. Generacije dijakov, ki so šli na medicino ali biologijo, so kasneje priznale (med njimi tudi moja sestra Meta), da se jih je mnogo prebilo čez prve letnike samo zato, ker jih je profesor Plut toliko naučil. Bili smo mu velikokrat krivični, ker nismo razumeli njegovih prizadevanj. Svoj obup je nekoč izrazil z besedami »Golide gnoja zlivajo po moji glavi!«. V imenu vseh njegovih dijakov bi se mu na tem mestu rad zahvalil za vse, kar je storil za nas in se za naša takratna dejanja tudi opravičil.

Profesor Zorko Autrata, matematik in fizik, je bil asket. O njem je krožila govorica, da je bil v mladosti atlet – skakalec s palico. V razredu nismo nikoli vedeli kakšnega razpoloženja bo, ko bo vstopil v učilnico. Včasih je namesto njega prišla razredničarka in rekla, da je profesor Autrata bolan. Profesorja Autrate se spominjamo tudi po načinu, kako nas je klical k tabli. V veliko veselje mu je bila zamenjava priimkov Premru in Premrou. Vedno jih je izgovarjal zategnjeno kot: *Premruuuuu in Premrooooo* in pri tem živahno švigal z očmi po razredu. Tudi sošolko Majdo je vedno prekrstil v Antonijo (tako je bila vpisana v redovalnici) in na tem imenu vztrajal, čeprav mu je zatrjevala, da jo vsi kličejo Majda. Pa ni nič pomagalo. Po končani gimnaziji se je Majda tudi uradno preimenovala. Profesor Autrata me je nekoč med uro matematike zalotil, ko sem prepisoval nemško domačo nalogo iz zvezka sošolke Zore Pavšek. To početje ga je tako razjezilo, da je iz Zorinega zvezka iztrgal list z nalogo, ki sem jo prepisoval, meni pa je raztrgal cel zvezek. Za moj zvezek mi ni bilo hudo žal, huje je bilo z Zorinim. Pa naju je oba rešila sošolka Majda, ki je med glavnim odmorom prepisala Zorino nalogo, medtem ko sem jaz ponovno prepisal svojo.

Na šolski izlet smo šli v Opatijo. Iz vlaka smo stopili na Matuljah in se po neštetih stopnicah spustili do Opatije. Vreme nam tisti dan ni bilo preveč naklonjeno. Bilo je oblačno in hladno, kopali pa smo se vseeno.

Brigadirji 3.d razreda v brigadi Janka Premrla Vojka pri gradnji ceste na Krim poleti 1960: prvi z leve v zadnji vrsti je Nane Fajdiga, druga z leve v drugi vrsti je Barbka Premrou, prva dva z desne v zadnji vrsti sta Toni Perc in Marijan Ocepek, tretji z leve v zadnji vrsti je Jure Zupan. (Ob Nanetu stoji Marko Godina, pokojni nevrokirurg).

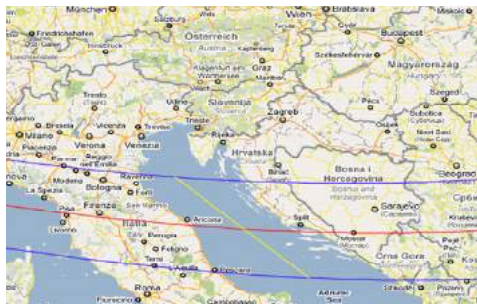
Mehanizacije v brigadi ni bilo. Tudi luknje za razstrelivo smo vrtali ročno: Marjan in Jure - prvi drži kladivo, drugi pa sveder.

4.D RAZRED (1960/1961) IN PRIPRAVE ZA MATURO

V četrtem razredu gimnazije smo zamenjali dva profesorja. Najprej je zbolel profesor Autrata. Po nekaj tednih njegove odsotnosti je vskočil prof. France Šušteršič. Njegove ocene pri matematiki in fiziki so bile takoj višje kot pri prof. Autrati. Pri Šušteršiču so se cveki in dvojke pogosto spremenile v trojke in štirice. Raje kot o matematiki in fiziki je predaval o kanarčkih, saj je bil najbolj znan po svojem ljubiteljstvu ptic. Vsako leto na Poljanski gimnaziji organiziral razstavo kanarčkov. Mnogim ni bilo všeč, da so morali biti na teh razstavah navzoči kot 'pazniki' oz. kot nekašni reditelji. O ptičih prof. Šušteršiča je po šoli krožilo kar nekaj dovtipov. Predavanje o toploti v četrtem razredu je pričel z besedami: »Sedaj imamo zimo in medvedki so se zavili v svoje kožuhe!« - Magnetno polje je pojasnil s kretnjami vzdigovanja prsnega koša, rekoč: »Magnet diha, magnet diha!«. V zadnjem razredu z matematiko res nismo imeli težav, pa to nikogar ni preveč skrbelo. Konec koncev - matematika sploh ni bila več maturitetni predmet. Na izletih in tudi splošno je bil prof. Šušteršič med dijaki priljubljen, zato tudi ni čudno, da je šel maja 1961 z bivšima poljanskima razredoma na skupni izlet na Vršič.

Druga sprememba pri učiteljih je bila zamenjava profesorja Pluta s profesorico Vero Pirc. Naš razred se prof. Plutu v prejšnjem letu kar precej zameril. Zato je verjetno sledila zamenjava. Profesorica Pirc je sodila med zelo umirjene profesorje. Med svojim študijem na Univerzi v Ljubljani (1924-1928) je proučevala floro v Dolini sedmerih jezer in s tega področja napisala tudi diplomsko nalogo. Bila je natančna in je hotela imeti jasne odgovore. Nekoč je celoten razred presenetila z vprašanjem »Kaj je darwinizem?«. Ko po njenem mnenju vprašani ni odgovoril pravilno, sa je obrnila na cel razred in ponovila vprašanje. Najprej so prišli na vrsto najboljši, potem malo slabši in na koncu je bilo ugibanje vsesplošno. Prof. Pirčeva ni bila zadovoljna z nobenim odgovorom. Govorili smo, da je to 'nauk o evoluciji', 'razlaga naravne selekcije', 'boj za preživeje', 'nauk o razvoju vrst' in še cel kup podobnih definicij smo privlekli na dan. Vse je bilo zaman! Ko smo bili povsem izčrpani, je rekla, da je hotela od nas slišati, da je to *Darwinova* teorija. Bili smo kar malo užaljeni.

Februarja 1961 je bil napovedan popolni sončev mrk, ki naj bi bil viden v velikem delu Dalmacije. V naših krajih je bilo napovedano zakritje sonca le 98 odstotno. Na šoli so organizirali športni dan. Vsi smo se opremili z zatemnjenimi stekli in se odpravili na Šmarno goro. Sošolka Angela Oblak, je nesrečno udarila po svojem steklu za opazovanje mrka in si pri tem prerezala živec na desni roki, da so jo popoldne morali odpeljati v bolnico. Roka je bila toliko poškodovana, da ni mogla pisati mature in jo je delala jeseni.

Potek popolnega sončnega mrka 15. februarja 1961. V Sloveniji je bil viden 98 %, v Dalmaciji pa v celoti.

Sončev mrk smo šli opazovat na Šmarno goro. Bil je lep jasen dan. V dolinici med Grmado in vrhom Šmarne gore je bilo še nekaj krp snega.

Barbka in Miša na Šmarni gori 15. februarja 1961.

Opazovanje sončevega mrka na Šmarni goroi: Barbka, Nane in Janez Škrbec.

Z leve: Lojze Zbačnik, Jure Zupan, Leon Bole, Rudi Wagner, Peter Maier, Janez Škrbec, Nane Fajdiga, Zdenko Jakop, Toni Perc, Stane Kregar, Jože Uršič in Janez Žumer.

Z leve: Marijan Ocepek, Miša Perovšek, Marinka Plestenjak, Leon Bole, neznani, v drugi vrsti: Jure Zupan, Zdenko Jakop, in Stane Kregar, zadaj: Nane Fajdiga, Metka Jančar in Berta Ocepek.

V zadnjih mesecih smo po Ljubljani naredili še nekaj ekskurzij, se slikali in prav sproščeno preživljali zadnje dneve na šoli. Naša matura je bila namreč v primerjavi s 'staro' precej lažja. Namesto pisnih in ustnih nalog iz slovenščine, matematike in tujega jezika, je obsegala le pisne naloge iz slovenskega jezika, pripravo seminarske naloge iz izbranega predmeta in njen zagovor. Seminarsko nalogo smo dva meseca pripravljali doma, a ker takrat o internetu še ni bilo ne duha ne sluha, smo se naučili vsaj malo brskati po literaturi. Pri pisnem delu smo imeli na izbiro tri teme: literarno, družbeno politično in zemljepisno; za slednjo nisem prav gotov, bilo pa je nekaj v tem smislu. V zadnjih mesecih pred maturo ni bilo posebnega vrvenja ali živčnosti (vsaj sam tega nisem opazil). Nabirali smo denar za maturantski izlet, izbirali možne kraje zanj in preverjali cene, se pogovarjali o maturantskem plesu (o plesu so dekleta verjetno razpravljala precej več kot fantje) in o izletu na Vršič. Maturantski ples smo imeli v Soči. Dekleta so bila večinoma v oblekah z velikimi rožnatimi vzorci, ki so bili takrat zelo moderni. Četvorke sicer nismo plesali, nadziral pa nas je v tistih časih povsod poznani plesni mojster Jenko. V nasprotju z današnjimi maturantskimi plesi, takrat na njem ni bilo prav veliko staršev.

Tik pred zadnjim šolskim dnevom smo se še slikali v razredu, tako kot smo sedeli. V klopih sedimo od leve proti desni in od prve klopi proti zadnji:

Zinka Modic, Mojca Premru, Nataša Stanič, Prof. Štularjeva, Miša Perovšek, Lučka Leskovic, Alenka Seunig /

Jože Uršič, Zdenko Jakop, Miha Kušar, Peter Maier, Alenka Raič, Marička Habe, Zora Pavšek, prof. Stegu, Irena Dermelj /

Lojze Zbačnik, Leon Bole, Stane Kregar, Vita Seunig, Alenka Lobnikar, Metka Jančar, Barbka Premrou /

Nane Fajdiga, Toni Perc, Mirjam Mikolič, Tatjana Tratnik, Marta Oblak, Majda Oven /

Rudi Wagner, Janez Škrbec, Jure Zupan, Janez Žumer, Darinka Švalj in Berta Ocepek.

Manjkajo: Geli Oblak, Marijan Ocepek in Srečko Praprotnik.

4.d na Vršiču. Čepimo: Jože, Stane, Jure, Zinka, Zdenko, Majda, Zora, Miha, Marička, Alenka Lobnikar in Alenka Seunig. Stojijo: Mojca, Marinka, Geli, Rudi, Leon, Metka, prof. Šušteršič, pod njim: Irena, desno Barbka, Berta, Alenka Raič, Lučka, Janez Škrbec in Srečko. Zadaj stojita Vita in Lojze.

Na poti na Vršič: Darinka Švalj, Miha Kušar, Geli Oblak, Marta Oblak in Marjan Ocepek.

Na vršički serpentini: Janez Škrbec, Rudi Wagner, Metka Jančar, Stane Kregar, Miki Mikolič i in Zinka Modic.

IZLET NA VRŠIČ 25. IN 26. MAJ 1961

Koncem maja, v dnevih ko smo še praznovali Titovo štafeto, sta oba četrta razreda bivših Poljancev pod vodstvom profesorjev Franceta Šušteršiča in Ljubomira Cvitanovića odšla na dvodnevni izlet na Vršič in v dolino Soče. To je bil nekakšen nadomestek za končni šolski (vendar ne maturantski) izlet. Z jutranjim vlakom smo se odpeljali v Kranjsko goro, kamor je v teh letih še veselo pripeljal dvakrat na dan (ukinili so ga leta 1966). Pot na Vršič je bila za mnoge prvi večji izlet v planine. Čeprav je bil šele maj, je bila pot preko Vršiča povsem kopna. Počasi smo stopali proti cilju, se fotografirali in se razgledovali. Pogledi na planine so bili nepopisno lepi. Ko smo okrog enajstih prisopihali do Erjavčeve kočice,

V smeri urinega kazalca okrog prof. Šušteršiča: Miki (spodaj v sredini), Alenka R., Miša, Metka, Majda, Zora, Alenka S., Mojca, Lučka in Marinka.

Pri izviru Soče. Spredaj sta: Marinka in Janez Š., v sredini: Miki, Darinka, Janez Ž. in Jože; zadaj: Miša in Srečko.

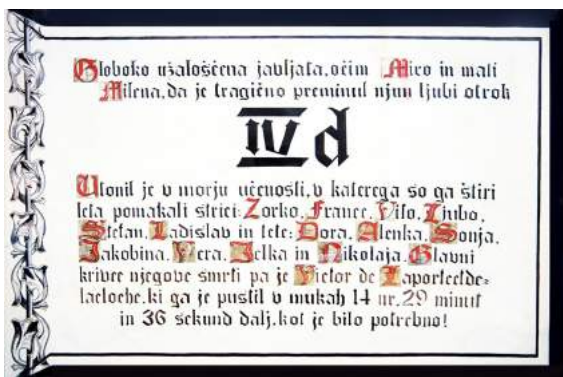

Na Vršiču na poti proti Slemenu. Z leve na desno: Marička Habe, Zora Pavšek, Majda Oven.

smo se razkropil po celotnem vršiškem področju. Tudi kepanja ni manjkalo, saj je bilo na pobočjih okrog Vršiča še veliko snega. Nekateri smo odšli proti Slemenu, Mojstrovki in Jezercem, drugi proti Poštarski koči, tretji so se samo potikali okrog koč. Po večerji v Erjavčevi koči, kjer smo tudi prespali, smo zapeli in se potem v skupinah in skupinicah (od katerih nekatere niso bile večje od dveh) razpršili po okolici. Zjutraj smo zgodaj vstali in peš nadaljevali pot. Najprej do Kugyvega spomenika, potem do izvira Soče ter naprej mimo alpinuma *Julijana*, kjer sem prvič videl planiko v naravi. Potem nas je v Baški grapi pobral vlak in v odsopihali smo proti Doblarju, kjer smo si ogledali hidroelektrarno, nato pa se srečni odpeljali z vlakom v Ljubljano.

Osmrtnica 4.d razreda, ki so jo kasneje uporabili v filmu o 4.a razredu (filmarji so zgornji del črke 'd' prekrili).

Po maturi v avli 1. nadstropja Šubičeve gimnazije. Ravnatelj gimnazije Miro Raubar in nekaj profesorjev v prvi vrsti.

MATURA, JUNIJ 1961

Kot je v življenju pogosto, se mature spominjamo le po lepih dogodkih, ko so ocene, trema, pisni izdelki, zagovori seminarskih nalog in končni rezultati že davno pozabljeni. 10. junija 1961 smo izvedeli za rezultate mature. *Gaudeamus igitur* je odmeval po celem mestu. Tretješolcem smo 'prodali' ključ šolskih vrat in v avli obesili osmrtnico. Glavno 'krivdo' za našo 'smrt' smo naložili vratarju Viktorju, ki naj bi nas s prepoznim zvonjenjem šolskih ur še dodatno 'izmučil'. Očim Miro, omenjen v osmrtnici, je direktor Šubičeve gimnazije Miroslav Ravbar. 'Očim' je bil imenovan zato, ker smo ga 'dobili' šele v tretjem letniku, ko smo prišli na Šubičko. S profesorji smo naredili nekaj skupinskih fotografij in odšli v dolgem sprevodu po ljubljanskih ulicah. Vreme nam ni bilo najbolj naklonjeno - malo je rosilo, pa smo se vseeno sprehodili od šole mimo hotela Slon do Ajdovščine in nazaj. Na čelu spreveda je bil Miha Kušar, ki je z metlo pometal, da smo 'gospe in gospodje' stopali po čistem. Za njim je v 'častnem spremstvu dveh trojic' Barbka Premru, predsednica razreda, na rdeči blazini nosila ključ šole. V 'častnem spremstvu' spredaj so bili Alenka Raič, Leon Bole in Metka Jančar, zadaj pa Alenka Lobnikar, Jože Uršič s 'premaganim cvekom' v rokah in Irena Dermelj. Za njimi smo se v trostopu pomikali ostali. Na večer pred odhodom na morje smo se na 'zadnji večerji' dobili v gostišču na Livadi, kjer praznimo 50. letnico tudi danes. Pravzaprav smo lahko srečni, saj v Ljubljani ni prav veliko gostiln, ki bi v skoraj nespremenjeni obliki in tako s gostoljubno postrežbo preživelo celih petdeset let!

Za predstavo na Livadi sva z Marijanom Ocepkom predhodno posnela na magnetofonski trak še našo maturitetno pesem 'V slovo četrtri de'. Žal se tonski zapis ni ohranil, ostala je samo napisana predloga, ki pa ni čisto taka, kot je bila predvajana z magnetofona. Z Marijanom sva jo še med snemanjem sproti spreminjala, popravljala in dodajala ter črtala! Še zanimivost, ki se je o tej pesmi spominjam: kitica, ki je 'posvečena'

V slovo četrtri dé

Četrtra dé se je rodila
na Poljanskem dvoru,
a na Kongresnem trgu
bili smo priča njenemu umoru.

Četrtra dé, ta slavna hči Milene,
je dolgo z njo borila se za rede,
ki po pravici morali bi ji pripasti.

Da vsaj slutili njeno bi trpljenje,
zložena je bila ta oda,
ki vas popelje z njo
iz rojstnega zavoda,
vse tja do dne, ko njena je usoda
bila v rokah ljudi,
ki smo takole jih narisali.

Za čistost materinega jezika,
skrbela je, kot to se gimnazijcem šika,
da slovstvo in književnost mirno diha –
naša preljuba Jakobina.

Moliérov jezik strašna je zadeva,
a vendar smo storili,
kar nam srce velevala,
da štiri leta se ga nismo nič učili
in so edini uspehi na tem polju bili,
ko nek dijak je krasen
francoski 'errr' izustil.

V dneh najhujšega trpljenja
nismo imeli večjega veselja,
ko s knjigo, listki in s skupno slogo,
pisali nemško smo nalogo.

V zgodovini podkovani
smo najbolj v vsej Ljubljani,
kar pa itak čudno ni,
saj nam Sonja pije kri.

Z leve spredaj:
Irena, Darinka
in Zinka; v
drugi vrsti z
leve:
Marinka,
Alenka S.,
Miša, Nataša,
Marička in
Alenka R.

Spredaj z
leve: Geli,
Barbka in
Lučka;
zadaj, z leve:
Mojca, Vita,
Mirjam,
Tanja, Berta
in Zora.

Očalarji
4.d, z leve:
Marjan,
Zdenko,
Jure, Miha
in Nane.

Tud' Furlek mnogo nas je matral
ko kristalinsko osnovo
zemeljskih plasti, je za osnovo
zemljepisa smatral.

Ko na vprašanje, kaj je 'darwinizem',
strmeli v Vero smo kot v prikazen,
in ko vsak odgovor zavrnila je kot blazen,
nam s smehljajem je zaupala skrivnost,
da 'darwinizem' Darwinova je učenost.

Najbolj krvavih bojov prizorišče,
algebre in geometrije je bilo igrišče.
A ko je prejšnji vojskovodja Zorko,
zapustil nas in šel na gorko,
prišel je ranocelnik Šušteršič 'Flancè'
In nam s peticami zacelil rane vsè.

Filozofija ura je bila počitka,
tako da glede znanja ni prehuda krit'ka:
če Hegel bi poslušal naše teorije,
od groze se še meter dlje v zemljó zarije.

Bombe, maske, strupi, mitraljez
plesali z nami so strahotni ples
pod vodstvom dirigenta čika Ljuba
ki pravi, da smo sama 'zguba'.

In ko četrtra dé končala je,
končalo je veselje.
Končalo marsiktero ječanje je
in švic dijakov vprašanih
prelit, napolnil bi jezero.

Borili smo se vsi junaki nad junaki,
za rede, za boginjo sreče,
za petke, nedosegljive nad oblaki.
Še tisoč let boš videl razvalino,
ki danes se četrtri dé ji pravi
in ki zvečer v slovo spomina
utonila bo v poplavi vina!

slavistki prof. Stegujevi nima rime, ampak asonanco 'i-a'. Ena izmed domačih nalog, ki nam jih je prof. Stegujeva dala, ko smo jemali Prešerna, je bila namreč izpis vseh asonanc iz njegove Turjaške Rozamunde.

Zabava na Livadi je trajala do poznih ur. Ena bolj simpatičnih prigod je bila pregovarjanje Petra, da bi ne skočil v vodo in preplaval Ljubjanice. Prepričali smo ga šele potem, ko je že odvrgel suknjič in se hotel vreči v vodo. Ko smo z Livade odhajali peš v mesto, so nas zadržali policaji in so enega od nas (Rudija?), ker je hotel zajahati zmaja na Zmajskem mostu, peljali na postajo milice, ki je bila takrat še na križišču Komenskega in Resljeve ulice. Mislim, da smo potem s skupnimi močmi prepričali policaje, da ga naj izpustijo, ker gremo naslednje jutro na maturantski izlet. Točneje bomo dogodek rekonstruirali na petdeseti obletnici!

MATURITETNI IZLET DUBROVNIK 24. JUNIJ -1. JULIJ 1961

Zora Pavšek, ki se je izleta udeležila, pripoveduje takole:

Pa smo vsi zaključili maturo in se ponosni in pametni, bolj pač nismo bili nikoli kasneje, odpravili na maturitetni izlet v Dubrovnik. Denar smo že kar dolgo zbirali. Naša razredničarka se ni podala z nami na pot. Ta njena odločitev nas ni posebej žalostila. Med vožnjo z vlakom do Reke smo bili napolnjeni s pričakovanji. Popoldne, verjetno je bilo to 24. ali 25. junija 1961, smo se okoli osmih zvečer vkrcali na ladjo Dalmacija. Zvečer smo že bili na Rabu, potem še malo dremanja na palubi in že smo se zjutraj zbudili v Splitu. Dan na palubi je potekal v smejanju, padale so pametne zamisli in že smo bili v pristanišču Gruž v Dubrovniku.

Z dobrim starim tramvajem, ki je iz pristanišča pihal v hrib proti staremu mestu, smo prišli do vrha hriba, kjer je bil v bližini Dom ferialnega saveza, našega bivališča za nekaj prihodnjih dni. Podili smo se po starem mestu, po obzidju in seveda po Stradunu, saj je bilo tam najbolj zanimivo, letali smo plesat oz. poslušat glasbo na veliki vrt hotela Imperial. Punce so oblegali dubrovniški »frajerji«, pa zgleda nismo bile kaj posebej pogumne. Ker nismo bili navajeni take svobode, smo se tudi malo kregali, razburila se je celo Alena, ki tega ni uprizorila nikoli v osmih letih skupnega življenja v šoli. Tiste dni sem imela rojstni dan, pa so mi sošolci kupili šopek lizik in mi čestitali v mali restavraciji na Pilah, kjer smo večerjali. Dnevi v Dubrovniku so minili kot bi trenil in vstopili smo na vlak ozkotirne železnice, ki nas naj bi popeljal do Sarajeva. Vožnja je bila enkratno doživetje. Ko se voziš že nekaj ur zagledaš tik pod sabo Dubrovnik. Vožnja je bila tako počasna, da bi lahko

tudi malo peščil vzdolž vlaka, pa se vrnil nanj. Potniki so se v kupejih na veliko mastili s slanino in podobnim, kar nam je bilo tuje. Vso noč nismo spali. Zjutraj smo na postaji v Sarajevu uprizorili kreganje, saj smo eni želeli videti Sarajevo, drugi pa so utrujeni hoteli nadaljevati pot v Ljubljano. Nastal je problem s skupno karto za vlak, a smo ga rešili tako, da smo vsi zadovoljni preživeli tudi ta naš zadnji dan maturitetnega izleta. Tisti, ki smo ostali v Sarajevu, smo skušali videti ta nam popolnoma tuj svet, od Ali pašine mošeje pa seveda do čudovite Baščaršije, od koder kar nismo stran. Tudi nekaj spominčkov smo kupili. Nočna vožnja v Ljubljano je minila kar v redu, so pa imeli z nami starši naslednji dan kar nekaj težav, saj se kar nismo mogli naspiti.

(slike: Stane Kregar)

Po uspešno zaključeni maturi vseh 37 dijakov 4.d razreda (zaradi poškodovanega živca na desni roki jo je Geli opravila v jeseni) smo se razšli na različne konce. Nekaj jih je šlo v službe, nekaj v tujino, večina pa na različne študije. Toda nobena obveznost nas ni ustavila, da se vsako leto, približno v času obletnice mature ne bi dobili vsaj za hiter klepet ali na pivu. V začetku smo se dobivali v gostilni Činkole, pri Mraku ali v podobnih študentskih lokalih. Prvo okroglo - deseto - obletnico mature smo praznovali pri Slamiču. Žal, s tega dogodka nisem uspel dobiti niti ene same fotografije. Morda jo kdo ima in jo bo prinesel na naslednji sestanek. Potem so se začele vrstiti obletnice z višjimi številkami in vedno bolj smo se jih veselili.

20. OBLETNICA MATURE (1981)

Dvajseto obletnico smo proslavljali razmeroma zgodaj - 10. aprila 1981 v hotelu Union. Na obletnico smo povabili vse profesorje. Poleg razredničarke prof. Milene Štular, sta prišla še prof. Rihard Aplenc in prof. Jakobina Stegu. Prof. Aplenc je v sporočilu da pride, še prijazno napisal:

'Dragi prijatelji! Z veseljem sem prebral vaše povabilo na valetu. Pridem gotovo - peš - in se ni treba truditi z avtom. Tudi jaz se bom v krogu naših nekdanih dijakov spominjal 'veselih in težkih šolskih ur'. Na veselo svidenje. Prof. Rihard Aplenc'.

Lepo pismo nam je iz Izole na obletnico poslala prof. Hočevnar. Napisala je: *'Moji dragi nekdani dijaki! Ker ne živim več stalno v Ljubljani, ampak največ na morju, sem prejela šele danes Vaše vabilo. Bila sem ga zelo vesela, saj Vas imam v še kar dobrem spominu! Žal pa ne morem priti v Ljubljano 10. IV. Rada bi vedela, kako Vas je 'obračalo in obrnilo' življenje v teh 20-tih letih, ker pa žal ne bo mogoče, sprejmite moje najboljše želje in iskrene pozdrave, kot tudi Vaša razredna mati. Sonja Hočevnar - Keršič.'*

Profesor Furlan se je opravičil takole: *'Spoštovani tov. Zupan! Najlepše se zahvaljujem za prijazno vabilo. Žal se srečanja z vami ne bom mogel udeležiti, ker je moje zdravstveno stanje zadnje čase zelo slabo, tako da razne 'krokarije' povsem izključuje. Razen tega pa sta skleroza ali senilnost povzročili, da se pri najboljši volji ne morem spomniti nikogar od vas takratnih dijakov in se bojim, da bi mi bilo zelo neprijetno, ko se ne bi znal vključiti v vašo družbo. Upam, da boste razumeli moje zadržke! Želim vam, da bi bil vaš sestanek prijeten in vas vse skupaj najlepše pozdravljam!'.*

Zanimiva je moja zmota z naslovom prof. Telbana. Vabilo sem poslal na edini naslov z imenom 'Telban', ki je bil takrat v telefonskem imeniku. S tega naslova sem dobil takle odgovor: 'Spoštovani gospod Zupan' - Zelo mi je žal, ker se ne bom odzval Vašemu ljubeznivemu vabilu na proslavo ob 20. obletnici Vaše mature. Verjetno je vmes prišel kakšen škrat, ki me je 'odkril' kot Vašega profesorja. Zaresno sem pa glasbenik in sem zaposlen od prilike toliko časa na ljubljanski TV. Vseeno se zahvaljujem za vabilo in vam vsem zbranim želim prav prijetno zabavo pri obujanju spominov iz šolskih klopi. S spoštovanjem Oliver Telban.' V kasnejših letih smo pravi naslov prof. Telbana seveda našli in ga povabili na naslednjo okrogla obletnico.

Sošolka Zinka Modic nam je poslala lep, barvni telegram: *OPRAVICUJEM SE ZA DVAJSETLETNICO MATURE LEPO POZDRAVLJAMO VSE PROFESORJE IN NEKDANJE SOSOLKE TER SOSOLCE ZINKA MODIC DVORAK IZ PIRANA.*

Kot starosta med vsemi je imel prof. Aplenc lep nagovor. Zahvalil se je našim profesorjem in tudi nam dijakom za skupne trenutke v preteklosti in sedanjosti in hudomušno, tako kot vedno, povedal tudi nekaj malega o tem, kako na starost preživlja prosti čas - ukvarja se s knjigovezništvom. Z navdušenjem smo mu ploskali.

29

Ker je bila 20. obletnica tako uspešna, smo se namenili dobivati tudi pogostejše kot vsako leto. Rečeno - storjeno. Ne glede na to, da smo se na 21. obletnici srečali junija 1982, smo se ponovno videli 16. decembra 1982 v pivnici Zvezda. To sicer ni bila obletnica, vendar se nas je zbralo kar dvajset in prav vsi navzoči so na prikazanih fotografijah!

25. OBLETNICA MATURE (1986)

25. obletnico smo praznovali 16. maja 1986 v Rotovžu ob Magistratu. Za lokacijo in datum se je odločil 'ožji odbor' 2. aprila v prijetnem vzdušju gostilne Pod skal'co. Inflacija takrat sicer še ni bila tako visoka kot leta 1989, vseeno pa je bil prispevek za posameznika določen na skoraj tretjino milijona, tj., na 300.000 starih oz. 3.000 Novih din. (Na nove dinarje, čeprav so bili uvedeni že leta 1965, se še po dvajsetih letih nismo prav navadili.) Samo za primerjavo: pred petimi leti smo za našo 20. obletnico pobirali skoraj destkrat manj - le po 400 Ndin. Primerjava jedilnikov pri obeh obletnicah je naslednja:

20. obletnica

10. april 1981
Rotovž (hotel Union).
400 Ndin

domači narezek
goveja juha z jetrnimi žličniki
pečeni puran
pariški zrezek
zelenjavna priloga
rizi-bizi
pommes sautees
sestavljena solata
sadna solata s sladoledom
kava

25. obletnica

16. maj 1986
hotel Union
3.000 Ndin

domači narezek
telečji medaljon
svinjska ribica na žaru
zelenjavna plošča,
solata
sladica po izbiri
kava

Seveda nas bodoča inflacija ni posebej skrbela in v veselem razpoloženju se nas je zbralo kar 27.

Prišli so tudi štirje profesorji: razredničarka prof. Milena Štular, prof. Jakobina Stegu, prof. Nikolaja Žitnik in prof. Franc Telban, za katerega smo tokrat uspeli dobiti pravi naslov.

Profesor Furlan, se je tudi tokrat zahvalil za vabilo, vendar to pot malo manj odločno! Napisal je:

'Spoštovani tov. Zupan, Za prijazno vabilo se Vam in Vašim nekdanjim sošolcem pristrčno zahvaljujem. Ker se vašega srečanja žal ne bom mogel udeležiti, Vas prosim, da me pri njih opravičite. Želim vam nadvse prijeten večer in vas vse skupaj iskreno pozdravljam - Furlan Vitomir'.

30. OBLETNICA MATURE (1991)

Trideseto obletnico smo praznovali v 'Šestici'. To je bilo junija 1991, v prvem letu slovenske osamosvojitve. Vsi smo bili tako obremenjeni z novicami in dogodki, da se je v splošnem navdušenju in v množici zgodovinskih dejstev točen datum našega praznovanja 30. obletnice izgubil. Izgubil se je tudi podatek o številu navzočih. Po slikah sodeč, nas je prišlo najmanj enaindvajset. Seveda je prišla tudi naša razredničarka prof. Štularjeva. In kot vedno, nam veselja ni zmanjkalo do poznih ur.

34

40. OBLETNICA MATURE (2001)

40. obletnico mature smo praznovali 16. junija 2001 v gostišču Livada, kjer smo že dotlej imeli večino praznovanj, ki niso bila v zvezi z okroglo letnico. To pot smo proslavljanje združili s plovbo po Ljubljanici in ogledom Ljubljane z vodne perspektive. Z ladjico smo se odpeljali od gostišča Livada pod Šušterski most in pod Tromostovje skoraj do zapornice na Poljanah, se obrnili, se mimo Livade (kjer se nam je pridružil 'zamudnik' Nane) odpeljali še naprej do Podpeči in potem nazaj. To pot so bili z nami trije profesorji. Kot vedno nas je spremljala naša razredničarka gospa Štularjeva, ki je 24. februarja 2001 dopolnila devetdeset let. Na obletnico jo je prijazno pripeljala njena hčerka. Skupaj nas je prišlo devetindvajset - šestindvajset bivših dijakov in trije profesorji.

Poleg razredničarke je prišla še prof. Nikolja Žitnik in, to je bilo veselo presenečenje, tudi prof. Vitomir Furlan, ki smo ga vabili že na vse prejšnje okrogle obletnice. O kakršnikoli '*sklerozi ali senilnosti*', o kateri je pisal pred dvajsetimi(!) leti, ni bilo pri njem ne duha ne sluha. Duhovit in dobre volje, tako kot smo ga imeli v najlepših spominih iz gimnazijskih dni, je bil tudi to pot. Vsi smo bili navdušeni, da se nam je pridružil. Gospa Štularjeva je bila, kljub visoki starosti dobro razpoložena in je uživala na vožnji po Ljubljani. Kaj pomeni redno vzdrževanje kondicije, nam je nazorno pokazala profesorica Žitnik, ki je kot za šalo dvignila desno nogo do višine glave (glej sliko na nasprotni strani). Povedala je, da je še aktivna in da še vodi razgibalne vaje odraslih.

Vožnja po Ljubljani je bila všeč vsem. Malo pred Tromostovjem sem naredil tri posnetke, ki sem jih kasneje doma 'zlil' v enega, tako da smo bili na njem vsi udeleženci 40. obletnice. V to skupno fotografijo sem dodatno 'primontiral' še Lučko, ki je bila na vseh omenjenih treh fotografijah zakrita, in Naneta, ki se nam je pridružil šele na Livadi. Na koncu sem dodal še sebe.

Udeleženci 40. obletnice so z leve na desno: prof. Furlan, prof. Žitnikova, Stane Kregar, Irena Dermelj, Marijan Ocepek, Miha Kušar, Metka Jančar, Barbka Premrou, Janez Škrbec, Erna (Miša) Perovšek, Nataša Stanič, Tanja Tratnik, Angela (Geli) Oblak, Anton (Toni) Perc, Alenka (Alena) Raič, Zora Pavšek, Marija (Marička) Habe, Berta Ocepek, Zdenko Jakop in Leon (Lev) Bole. Spredaj sedimo po klopih in na tleh z leve proti desni: Franc (Nane) Fajdiga (fotomontaža), Mojca Premru, Mirjam (Miki) Mikolič, Majda Oven, Vita Seunig in Lučka Leskovic (fotomontaža). Povsem v ospredju smo Marta Oblak, Jure Zupan (primontiran) in razredničarka prof. Milena Štular.

Na ladjici smo imeli tudi prigrizek. Dan je bil lep in razgledi po oblah, zlasti kasneje v smeri proti Podpeči, so bili navdušujoči. K temu je obilo pripomogla dobra volja nas vseh. Zadovoljstva ob klepetu in pripovedovanju novic preteklega leta (in desetletij) je bilo toliko, da je bilo vsem žal, ko je bila vožnja končana. Zato smo prav zlahka nadaljevali pogovor v restavraciji na Livadi.

Kot je postalo že v navadi za srečanja ob obletnicah, je tudi tokrat Miha Kušar prinesel lastnoročno narejeno in doma spečeno sacher torto. To pot z majhno razliko - prinesel je dve. Pa mu tega seveda ni nihče zameril! Imel je že pripravljeni v hladilniku in je po pristanku na Livadi šel ponju s kolesom.

Razšli smo se šele pozno zvečer.

.....

50. OBLETNICA MATURE - 1. JUNIJ 2011

Petdeseta obletnica mature je, kje drugje bi bilo sploh mogoče, na Livadi, kjer smo leta 1961 tudi prvič praznovali maturo.

PODPISI UDELEŽENCEV

1. Leon BOLE	20. Anton PERC
2. Irena DERMELJ - DEBELJAK	21. Erna PEROVŠEK – CVAR
3. Franc Nane FAJDIGA	22. Marinka PLESTENJAK - ZOLLI
4. Marija HABE – MATIČIČ	23. Srečko PRAPROTNIK
5. Zdenko JAKOP	24. Barbka PREMROU – ACCETTO
6. Metka JANČAR	25. Mojca PREMRU
7. Stane KREGAR	26. Alenka RAIČ – BLAŽIČ
8. Miha KUŠAR	27. Alenka SEUNIG - KENDA + julij 1993.
9. Lučka LESKOVIC	28. Vita SEUNIG – KMETIČ
10. Alenka LOBNIKAR – PAVLIN	29. Nataša STANIČ – STEFAN
11. Peter MAIER + 19. julij 2010.	30. Janez ŠKRBEC
12. Mirjam MIKOLIČ – INTIHAR	31. Tatjana TRATNIK – POGAČAR
13. Zinka MODIC – DVOŘÁK	32. Darinka ŠVALJ – BRECL
14. Angela OBLAK – HAJDINJAK	33. Jože URŠIČ
15. Marta OBLAK - KRIŽAJ	34. Rudolf WAGNER + 13. januar 2010.
16. Berta OCEPEK – KOVAČIČ	35. Alojzij ZBAČNIK
17. Marijan OCEPEK	36. Jure ZUPAN
18. Majda OVEN – OGRINC	37. Janez ŽUMER
19. Zora PAVŠEK	